

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

PEOPLES VOICE, the only Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lithuanian Press Assn., P. O. Sta. C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.
Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 851

PENKTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 30, 1948, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X V I I

Francijos Nupiginimas Franko Labai Išgąsdino Kapitalistines Valstybes

LONDON. — Šiomis dienomis Francijoje įvyko toks įvykis, kuris priminė visoms kapitalistinėms valstybėms nemalonius 1930-tus metus. Francija nupigino savo pinigų pusiau, kaip kad ir 1930 metais, ir įmetė didelę bombą į vakarinių šalių ekonominius santykius.

Iki šiol Amerikos doleris kainuodavo 119 frankų. Dabar amerikiečių doleris kainuos jau 277 frankus. Kitaip sakant, Francijos valdžia mokės vietoj 119 frankų už dolerį, 277 frankus už dolerį. Laisvoji rinkoje bus galima gauti 340 frankų už dolerį.

Toks franko nupiginimas siekia kelių tikslų. Norima pakelti eksportą, patraukti Francijoje daugiau turistų ir atsiliuosuoti nuo perdidelės priklausomybės Amerikai.

Kaip tas atsilieps į eksportą, galima matyti iš sekancio: Suknelė, kuri iki šiol kainavo \$400, dabar kainuoja jau tik \$200. Mažas Renault automobilis kainavo \$1,395, o dabar jo kaina jau tik \$636. Automobilai, kurie kainavo \$2,500, dabar parduodami už \$1,360.

Britų pigiausias automobilis kainuoja \$1,400. Reiškia, Francijos automobiliai gali vesti konkurenciją su britų automobiliais.

Sir Stafford Cripps, Britanijos ekonominis bosas, tuojaus pareiškė, kad toks pinigų nuvertinimas pastato į pavojų britų svarą. Prieš tai stoji ne tik britai, bet ir amerikiečiai. International Monetary Fund tuojaus nukirto paskolas Francijai.

Dabar pažūrėkim, kas atsitiko 1930 metais. Tuomet Francija pirma nuvertino savo pinigus. Neilgai trukus buvo priversta nuvertinti savo pinigus Britanija. Taip ir prasidėjo tarptautinis krachas, kuris labai privargino visus žmones.

Manoma, kad dabar nebus taip, kadangi dabar prekių pertekliaus nėra. Tačiau tas rodė, kad varžytinės už rinkas, prasideda net tarp geriausių draugų. Pirmieji ekonominių susikirtimų ženklai jau aiškiai matomi.

Aukštos kainos išjudino Kanados šeiminkes į protesto bangą. Šeiminkė draugija pasijungė surinkti visą milijoną parašų po protesto pe-

tiacija. • Nuotraukoj — Toronto šeiminkės rankų pakėlimu pritaria tokiam parašų rinkimui. Jos pasižadėjo surinkti 200,000 parašų.

Ont. Darbo Federacija Kviečia Prie Vienybės

MONARCHISTAI NORI DAR 500 KANUOLIŲ

ATENAI. — Graikijos premjeras Themistokles Sofoulis kreipiasi į Jungtines Valstijas, kad pasiųstų dar 500 kalnų kanuolių.

Girdi, jeigu amerikiečiai neduos tos pagalbos, tai jiems nebus įmanoma nugalėti partizanų.

Kanada Nesibaigina Franko Nuvertinimu

OTTAWA. — Nors reikiama didelis apgailestavimas dėl Francijos pasielgimo nuvertinant franką ir nurodoma, kad toks elgėsis yra pirmas žingsnis prie džiunglinių įstatymų finansiniuose reikaluose, tačiau didelės baimės nereiškiama.

Franko nuvertinimas padėsias Kanadai importuoti iš Francijos, nes Francijos vynas ir kiti gaminiai bus perpus pigesni.

TORONTO. — Ontarijos Darbo Federacija, atstovaujanti 200,000 darbininkų Ontarijoje, savo konvencijoje priėmė sekancią rezoliuciją:

Kadangi: Drew valdžia nuolatos ignoruoja Trades and Labor Congress of Canada Ontarijos Provincijos Federacijos legislatyvinę programą, ir

Kadangi: Drew valdžia ne tik nieko neveikė mūsų pasiūlymais, bet dar, kaip valdžia, taip ir jos rėmėjai seimelyje, aktualiai kovojo ir sumušė visus legislatyvinius klausimus, inčestus ir diskutuotus, kurie supuolė su organizuotų darbininkų pageidavimais, ir įeina į mūsų programą, ir

Kadangi: Liberalų Partija Ontarijos seimelyje ir Otta-woje neparodė didesnio susidomėjimo darbininkų reikalavimais ir reikalais,

Todėl lai būna nutarta: Kad ši Konvencija išreiškia savo nepasitikėjimą abiejomis partijomis, kurios, ignoruodamos darbininkų reika-

Reikalauja Atnaujinti Kainų Kontrolę, Taksus

lus, nuolatos vykdė didžiojo biznio diktavimus; kad ši Konvencija šaukiasi į visas afiliacijas ir Federacijos narius su prašymu laikytis vienybės būsimuose rinkimuose, kad sumušti visus Ontarijos seimelio narius, balsavusius prieš tuos įstatymus, kuriuos siūlė ši Federacija; ir kad mes remsime tikrai tuos kandidatus, kurie savo veiksmais įrodė esą verti darbininkų pasitikėjimo.

NUĖMĖ EMBARGĄ NUO KOPŪSTŲ

OTTAWA. — Vyriausybė nuėmė embargą nuo kopūstų importo iš Jungtinių Valstijų. Taipgi uždėjo lubas ant kainos.

Šeiminkės džiaugiasi, kad nors tiek valdžia priversta atkreipti atydą į šeiminkų protestus.

AMERIKIEČIAI IŠVEŽA MOTERIS IŠ JERUZALĖS

JERUZALĖ. — Jungtinių Valstijų autoritetai įsakė evakuoti moteris ir vaikus iš Jeruzalės, kadangi susikirtimai tarp žydų ir arabų eina aštryn.

Amerikiečių čia nedaug, daugiausiai yra konsulariniai tarnautojai.

Tebestreikuoja 11,000 Mainierių

EDMONTON. — Albertos valdžia įspėjo kasyklų savininkus, kad ji paskirs atstovą, kurs atstovaus kasyklų kompanijas trijų asmenų taryboje dėl išrišimo angliakasių ir kasyklų savininkų ginčo.

Tuo tarpu tebestreikuoja 11,000 angliakasių Albertos ir Britiškų Kolumbijos provincijose.

Unija kaltina kasyklų operatorius, kad jie atsisako tartis su unija.

Darbininkai arba angliakasiai tose kasyklose gauna vidutiniškai \$30.00 į savaitę.

Tuo tarpu kasyklos per 15 metų išdalino \$12,330,000 dividendais, \$9,000,000 pasidėjo į rezervą ir \$13,000,000 pasidėjo dėl nusidėvėjimo mašinų ir įrankių.

TORONTO. — Ontarijos Darbo Federacija (AFL) savo konvencijoje čionai išnešė reikalavimą, kad federalė valdžia atnaujintų kainų kontrolę ir aptaksuotų viršpelnį 100 nuosimčių.

Delegatai atstovavo 200,000 unijistų Ontarijoje.

Panašaus nusistatymo yra ir CIO unijos, kurios turi Ontarijoje ne mažesni skaičių unijistų.

Konvencija tęsėsi tris dienas. Diskusijos parodė, kaip unijistai įpykę ant valdžios už paleidimą kainų kontrolės ir nuėmimą taksų ant viršpelnio.

Priimta rezoliucija kreipiasi į Trades and Labor Kongresą su prašymu, kad būtų pradėta kampanija po visą Kanadą sugražinimui kainų kontrolės ir aptaksavimo viršpelnio. Konvencija pasisakė už tai, kad kainos būtų numuštos iki 1946 metų aukščio.

Jeigu valdžia nekeis politikos, tai unijistai darbuosis, kad sekančiuose rinkimuose būtų išrinkta kita valdžia — CCF valdžia.

Konvencijoje diskusijos e dalyvavo tokie žymūs unijų vadai, kaip J. W. Buckley, Trades and Labor Kongreso sekretorius-izdininkas; William Genoves, Toronto ir Distrikto Trade and Labor tarybos prezidentas; Bruce Magnuson, Ontarijos Darbo Federacijos viceprezidentas; Dewar Ferguson, Kanados Jūrininkų Unijos viceprezidentas; Hugh Sedgwick, Ontarijos Darbo Federacijos sekretorius-izdininkas, ir kiti.

"Niekas kitas negali atstovauti darbininkus, išskyrus darbininkus", pareiškė J. W. Buckley, kalbėdamas apie reikalą rinkti darbininkus į parlamentus ir kitas vietas.

Konvencija pasisakė už vienybę tarp darbininkų, nes tik vienybė gali užtikrinti laimėjimus.

MONTREAL. — Šio miesto visuomeninės organizacijos užsimojo surinkti ketvirtadalį milijono parašų už nukirtimą kainų ir atsteigimą kainų kontrolės.

Pasidairius Po Kanada

Naujai paskirtas prekybos ir komercijos ministras Hon. C. D. Howe paskelbė, kad federalė valdžia pastatytų 4,000 namų dėl darbininkų Toronto apylinkė, jeigu Ontarijos valdžia duotų žemę.

Namai būtų pigūs, nuo \$27.00 iki \$37.00 į mėnesį rentos.

Šis pasiūlymas sutiko prielankų atšiliepimą iš darbininkų organizacijų. Jos pasirengę daryt spaudimą Ontarijos valdžiai, kad ji kuo greičiau parūpintų vietą tokių namų statybai.

Ottawa skelbia, kad suvaržymas daržovių importo nebus atleistas bent kokius šešius mėnesius laiko.

Valdžios atstovas patikrino daržovių augintojus, kad šiemet jie neturės kompeticijos iš užsienio.

Jis mano, kad padėtis sąrišyje su daržovėmis nėra taip bloga, kad reikėtų daryti pakeitimus. Bet šeiminkės yra visai kitos nuomonės. Ypač vegeterijonai labai skundžiasi.

Dr. Harry Ebbs praneša, kad 1947 metais buvo priimta dvigubai daugiau vaikų į vaikų ligoninę su džiovos apsišalimais, negu kuriais praėjusiais metais.

Nežinia, kaip kituose miestuose, bet Toronte, sako jis, vaikų apsikrėtimas džiova pakilęs pusiau.

Jis kreipia tėvų atydą į tai. Reikia daugiau žiūrėti į vaikų švarą ir dažniau tikrinti juos su X-Ray.

Kanados Legijono skyriai pradeda kelti protestą prieš vadovybės pusistatymą mėtyti iš legijono narius už jų politinius įsitikinimus.

(Pastaruoju laiku buvo išmesti keli už tai, kad jie priklauso prie komunistų partijos.)

Veteranai nurodo, kad jie kariavo už laisvę žmonėms turėti savo įsitikinimus. Dabargi, Legijono vadovybė nori atimti tą laisvę.

Ontarijos CCF vadovybė pareiškė, kad ji niekad nepriims komunistų paramos rinkimuose ir nedarys jokių sutarčių su jais.

Tą pareiškimą ji davė po to, kai nugirdo, kad Darbo Progresyvė Partija pasirengusi šaukti savo narius remti CCF kandidatus, kur nebus jos ar kitų darbininkų kandidatų.

Automobilių pardavinėtojai praneša, kad automobilių pristatymas baigia vyti pareikalavimus.

Toronte esą galima gauti automobilių į penkias savaites. Būdavo reikia laukti pusantrų metų ir daugiau. Žinoma, ne visi gali tai padaryti, bet faktas, kad automobilių pirkėjų eilės trumpėja.

Pereitais metais Toronte buvo parduota 27,626 automobiliai ir trokai, iš jų 76 nuosimčiai pasažierinių automobilių. 1946 metais ne pusės to buvo parduota.

Policijos koncerte Toronte pereitą savaitę dainavo Birutė Ramoškaitė. Ji dainavo su Detroito simfonijos orkestru.

Policijos asociacija kvietėsi Evą Likovą, Jungtinių Valstijų viešnią iš Cekolslovakijos, bet jos viza buvo išsibaigusi ir Kanada neįsileido. Jos vieton buvo pakviesta Birutė Ramoškaitė. Dėl to mažai kas iš Toronto lie-

N. Gopalasmi Ajanger, Hindustano ir Pakistano Jungtinių Tautų delegacijos galva ir ministras be portfelio, kalbasi su Pakistano užsienio reikalų mi-

nistru. Hindustanas ir Pakistanas atsidūrė Jungtinių Tautų teisme dėl Kašmiro. Yra pavojus karo tarp Hindustano ir Pakistano.

LPP Stoja už Išrinkimą CCF Vyriausybės Kanadoje

TORONTO. — Kaip atrodo, tai politinis gyvenimas Kanadoje įeina į naują sritį. Liberalų ir konservatų partijoms bus tikrai krašta, jeigu neperkrašta.

Kiek laiko atgal Ontarijos Darbo Federacija savo konferencijoje pareiškė, kad jos daugiau neberams nei vienos senosios partijos. Šiomis dienomis paleido naują šūvį į tas partijas Darbo Progresyvės Partijos vadas Tim Buck, paskelbdamas, kad jo partija stoji už išrinkimą CCF valdžios Kana-

doje. Kad pagreitinti King valdžios pašalinimą, sako jis savo pareiškime, "žmonės turi susivienyti laike ateinančių federalių rinkimų ir išrinkti CCF valdžią".

Jis sako, kad Kanados žmonėms nusibodo Jungtinių Valstijų monopolijų dominacija, Kanados biznio užpuolimai ant darbininkų teisių, sekiojimas Jungtinių Valstijų užsienio politikoj.

"Kad sumušti senos linijos partijas, monopolijų burnas, kad apginti Kanados saugumą ir nepriklausomybę, darbininkų ir demokratijos jėgos privalo susivienyti rinkimuose ir išrinkti CCF valdžią," sako Tim Buck.

Kelbėdamas apie mases, kurias remia CCF, Tim Buck pareiškė, kad jos atstovauja didžiausią dalį kanadiečių atovinėsi prieš fašizmą ir karo kurstytojus.

"Jų troškimas, kad valdžia veiktų apsaugojimui žmonių nuo pelnagrobų, nugrumojančio krizio, jų troškimas išreikšti Kanadą nukaro ir išlaikyti Kanados nepriklausomybę, — sudarė plačią ir tvirtą bendrą mūrą ir jį siejams. Išvystymas bendro CCF ir LPP remėjų veikimo laike rinkimų, prieš senąsias partijas, užduotų skaudų smūgį reakcijai.

"Todėl Darbo Progresyvė Partija, atsitikime federalių ar provincialių rinkimų 1948 metais, ragina pažangius žmones remti CCF kandidatus visose konstituencijose,

kur nebus DPP kandidatų arba darbininkų ir fermerių kandidatų. Atsitikime generalių rinkimų, Darbo Progresyvė Partija šauks visas demokratines jėgas Kanadoje vienyti ir išrinkti CCF valdžią".

Darbo Progresyvė Partija ir pirmiau palaikė CCF kandidatus, kur ji savo neturėjo, bet ne taip atvirai. Dabar ji stoja atvirai už išrinkimą CCF valdžios. Be abejonės, ji gal statys savo kandidatus vienoj kitoj vietoj, bet tas dalyko nepakeis.

Victorijoje, Britiš Kolumbijoje, kur vyksta rinkimai užpildymui iškelto atstovo į teisėjus, Darbo Progresyvė Partija savo kandidatą atšaukė ir paskelbė, kad ji stoja už CCF kandidatą.

Taigi, sekanti Kanados rinkimai galės būti panašūs į praėjusius Anglijos parlamento rinkimus. Anglijoj komunistai didžiumoje vietų rėmė darbiečius.

Iš dešiniųjų spaudos matyti, kad ši taktika juos labai erzina. Pats premjeras King gailiai pravirko prieš komunistus.

Kad senosioms partijoms tas nepatiks, aišku. Bet tas pašalins susiskaldymą darbininkų tarpe.

Apsivedė Juozas Pečkaitis (Peck)

TORONTO. — Juozas Pečkaitis (Peck) apsivedė su Ona Simko, slavų tautybės. Abu 20 metų amžiaus. Vestuvės įvyko lenkų svetainėj, ant Claremont St. Medaus mėnesį praleisti išvyko pas gimines į Clevelandą.

Jo tėvas Antanas Pečkaitis yra Toronto lietuviams gerai žinomas plaukų kirpėjas, kurio kirpyklą randasi 746 Queen St. W.

Linkiu jaunavedžiams laimingo gyvenimo.

Reporteris

Rt. Hon. James G. Gardiner, agrikultūros ministras, kurs taipgi nori būti Kanados liberalų vadu. Liberalų konvencija įvyks kada nors vasarą.

Žydų ir arabų susikirtimai laiko buvo užmušta 800 as-Palestinoje nesiliauja. Nuo lapkričio 29 dienos iki šio

tuvių spėjo sužinoti.

Ji dainavo labai puikiai. Pirmą dainą buvo "Jewel Song" iš Fausto, paskui dainavo dvi dainas iš "Merry Widow" ir "Chocolate Soldier", o ant pabaigos padainavo "Ave Maria".

Kvebekas pasigamino savo provincialę vėliavą ir pasikabino vietoj Union Jack.

Tai antra provincija Kanadoje turės savo vėliavą.

Reikia pasakyti, kad Kvebekas buvo priversta imtis tokio žygio tų užsienybių, kurie atsisakė užgirti grynai kanadiško pobūdžio vėliavą dėl visos Kanados.

Francūzai nusistatė prieš anglus. Bent kokios žymės ant vėliavos, kurios vaizduotų Kanados ir Britanijos ryšius, francūzams nepriimtinos. Bet kaip tik tokia vėliava buvo priimta. Už tai francūzai pasidarė savo.

Kanadietis

A. Grinuošird bendrad juose p si ir jut tik atli jaus už tris nau žiai pasi lime.

M. Deet dies Be per keli buojasi biliejini naujus atnaujin aukų.

P. Peštis, da vajinin jinio v jus ska naujinc mos k

A. Grinkus, vancouverietis, nuoširdus Liaudies Balso bendradarbis. Jis visuose vajuose pavyzdinčiai darbavo ir jubiliejiname vajuje ne tik atliko organizacinius vajuos uždavinius, bet ir gavo tris naujus skaitytojus, gražiai pasidarbavo paramos kėlime.

P. Malinauskienė, čikagietė, darbšti Liaudies Balso vakininkė. Ji laike jubiliejinio vajuos gavo šešis naujus skaitytojus ir keliasdešimt atnaujino, taipgi surinko \$87.25 aukų.

Robertas Naura, Deāham, Mass., naujas ir darbštus Liaudies Balso vakininkas. Jis laike jubiliejinio vajuos gavo 14 naujų skaitytojų ir surinko \$8.00 aukų.

S. Paberalis, windsorietis, vienas iš darbščių Liaudies Balso budavotojų. Jis laike jubiliejinio vajuos pasidarbavo naujų skaitytojų gavi ir surinko \$40.00 aukų.

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

Liaudies Balso darbyme, jubiliejinis vajuos, pasibaigė, bet nuoširdieji laikraščio draugai ir draugės išnaudoja visas progas dėl pasidarbavimo ir parėmimo Liaudies Balso. Laike pastarųjų poros savaičių Liaudies Balsas gavo paramos iš sekančių draugų ir draugių:

Marozas J., Magpie, Ont., linkėdamas Liaudies Balsui ilgiausių metų, prisiuntė laikraščio paramai \$5.00.

Siminas J., McKenzie Island, Ont., prisiuntė pluoštą atnaujinimų prenumeratų ir nuo skaitytojų \$9.00 surinktų aukų. Aukavo: A. Petniunas \$5.00; J. Pakrošnis ir J. Siminas po \$2.00.

J. Vilkeliene, Montreal, gražiai pasidarbavo prenumeratų atnaujinime.

Baron P., Brockton, Mass., prisiuntė nuo LDS Pirmo Arskričio \$10.00 aukų.

Urbonas Ig., Great Neck, N. Y., atsinaujindamas prenumeratą, prisiuntė \$1.50 aukų.

Baranauskas P., Bridgeport, Conn., pasidarbavo prenumeratų atnaujinime.

Chepulis J., Toronto, lankėsi Liaudies Balso raštinėje ir atsinaujindamas prenumeratą paaukavo \$1.00.

Bruzga Joe, Balmore, Alta., pasidarbavo prenumeratų atnaujinime.

Antanavičienė R., Toronto, gražiai darbavosi prenumeratų atnaujinime ir nuo drg. P. Crest pridavė \$1.00 aukų.

J. ir K. Brogai, Penatang, Ont., lankėsi Liaudies Balso raštinėje ir parėmė laikraštį su \$2.00 aukų.

Mačiukonis V., Brooklyn, N. Y., prisiuntė Liaudies Balso paramai \$2.00.

E. Larasevičienė, torontietė, poli Liaudies Balso budavotoja. Ji laike jubiliejinio vajuos gavo penkis naujus skaitytojus ir keliasdešimt atnaujino, taipgi surinko \$16.50 aukų.

Kazokas F., Lethbridge Alta., prisiuntė atnaujinimų prenumeratų ir nuo drg. A. Kunigiškio \$1.00 aukų.

Grinkus A., Vancouver, B. C., gražiai darbavosi prenumeratų atnaujinime.

Kniehauskas A., Montreal, gražiai pasidarbavo prenumeratų atnaujinime ir prisiuntė nuo K. Pankevičiaus \$2.00 ir nuo J. Pažiusio \$1.00 aukų.

Nuradevičienė J., Montreal, prisiuntė naują prenumeratą.

Barlus V., Brooklyn, N. Y., prisiuntė keletą atnaujinimų prenumeratų ir nuo skaitytojų K. Petrick \$1.50 aukų.

Cepalis Walter, Alliance, Ohio, atsinaujindamas prenumeratą, parėmė laikraštį su \$1.50 aukų.

Platz A., Rodway, Alta., prisiuntė atnaujinimų prenu-

meratų ir nuo savęs ir nuo drg. A. Petkaus po \$2.00 aukų.

Tauchas P., Waukegan, Ill., per Dr. L. Graičiūna, prisiuntė atnaujinimų prenumeratų ir nuo skaitytojo T. Lazdausko \$1.00 aukų.

Yvanauskienė N., Hamilton, Ont., prisiuntė atnaujinimų prenumeratų ir nuo skaitytojo Ch. Grigalio \$1.00 aukų.

Adele Mills, Detroit, prisiuntė vieną naują prenumeratą, savo atsinaujino ir paaukavo laikraščio paramai \$2.00.

Klusas V., Sault Ste. Marie, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, prisiuntė Liaudies Balso paramai \$2.00 aukų.

Sinkevicz A., Philadelphia, Pa., atsinaujindamas prenumeratą, paaukavo \$1.00.

Imbras F., Pittsburgh, Pa., atsinaujindamas prenumeratą, paaukavo \$1.50.

Malinauskienė P., Chicago, Ill., prisiuntė dvi naujas ir atnaujinimų prenumeratų.

Bepirštis P., Toronto, pargrįžęs iš miško darbų lankėsi Liaudies Balso raštinėje ir atsinaujindamas prenumeratą, paaukavo laikraščio paramai \$12.00.

Ed. Barkauskas, Toronto, atsinaujindamas prenumeratą, paaukavo \$1.00.

Vidrukas M., St. Boniface, Man., prisiuntė atnaujinimų prenumeratų ir nuo drg. J. Keblo \$1.00 aukų.

LLD Antras Apskritys, Bayonne, N. J., per P. Janiuną, prisiuntė \$10.00 aukų dėl Liaudies Balso paramos.

Philadelphijos Lietuvių Organizacijos per drg. P. Puočių, prisiuntė \$20.00 aukų dėl laikraščio paramos.

Virš vardintas būrys draugų ludijs, kad darbo žmonės teisingai supranta reikšmę darbininkiškos spaudos ir reikalą ją paremti. Tokia gausi parama padeda nugalėti padidėjančias laikraščio išleidimo išlaidas. O kad išlaidos didėja, tai tą liudija

N. Yvanauskienė, hamiltonietė, nuolatinė Liaudies Balso budavotoja. Ji nors ligos trukdoma, laike jubiliejinio vajuos gavo tris naujus skaitytojus, keliolika atnaujino ir surinko \$6.00 aukų.

M. Deedas, redleikietis, Liaudies Balso budavotojas. Jis per keliolika metų uoliai darbavosi dėl laikraščio ir jubiliejiname vajuje gavo du naujus skaitytojus, keletą atnaujino ir surinko \$32.00 aukų.

P. Peskarskis, tillsonburgietis, darbštus Liaudies Balso vakininkas. Jis laike jubiliejinio vajuos gavo tris naujus skaitytojus, keliolika atnaujino ir pasidarbavo paramos kėlime.

J. Brazdžius, sudburietis, rūpestingas Liaudies Balso vakininkas. Jis kiekvienais metais ir laike jubiliejinio vajuos darbavosi, kad Sudburio skaitytojai būtų gerame stovyje.

tik ką gautas iš spaustuvės laiškas, kuriuo praneša, kad už atspausdinimą laikraščio pakeliama \$4.00 į savaitę, kas reiškia, kad su tuo Liaudies Balso išlaidos į metus padidėja virš \$200.00. Su kitomis smulkesnėmis išlaidomis irgi panaši istorija.

Visiems Liaudies Balso mėjams ir darbuotojams už teisingą supratimą Liaudies Balso reikalų ir už gausią paramą, reiškiamą nuoširdžią padėką.

• Administracija

Paieškojimas

Alena Dvilinskaitė-Blašienė ieškau brolio Vinco Dvilinsko (W. Davidson). Tryliką metų atgal gyveno New Yorke.

Pats brolis ar kurie žinote apie jį prašau atsiliepti.

Helen Blašienė, 43 Stewart St., Mossend, Scotland.

MUNICH. — Pranešama, kad ramiai praėjo 2,000,000 darbininkų streikas prieš alkį Bavarijoj.

Liaudies Balsas

VIENTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS
ISEINA SYKI Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: WAverley 0592

POLITINĖ REORIENTACIJA JUNGTYNĖSE VALSTYSE IR MŪSŲ PACIŲ KANADOJE

Daugeliui žmonių atrodė ir dabar dar atrodo, kad Henry A. Wallace kandidatūra į prezidentus yra jo kerštas prezidentui Trumanui už pavarymą jo iš komercijos sekretoriaus vietos. Didesnės klaidos negali būti. Ir tie, kurie taip galvoja, greitai savo klaidą pamatys.

Progresyviai Amerikos Piliečiai (organizacija, kuri stoja Henry A. Wallace pusėj) yra išdavus situacijos, kurioje šiandien randasi Jungtinės Valstijos. Ta organizacija atsirado todėl, kad Demokratų Partija atsisakė demokratinių principų, susiliejo su republikonais namų ir užsienio politikoj, kuri veda prie krizio namie, o prie karo — užsieny. Velionio Rooseveltto naujoji dalyba namie ir tarptautiniuose santykiuose buvo išmesta už tvoros.

Pažangieji demokratai, norėdami išgelbėti Jungtines Valstijas ir visą pasaulį nuo katastrofos, pradėjo burtis į judėjimą ir šiandien jie jau rengiasi rinkimams. Jie turi kandidatą į prezidentus ir programą, kuri labai skiriasi nuo Trumano programos.

Dabar dar sunku daryti pranašystes, bet galima pastebėti, jog istorija gali staigiai pasisukti ir Jungtinių Valstijų žmonės gali persiorientuoti ir užduoti mirtiną smūgį krizio ir karo jėgoms.

Panaši reorientacija vyksta ir Kanadoje. Čia galima pastebėti, kad abi senosios partijos visai kapituliuavo Jungtinių Valstijų kapitalui vidaus ir užsienio politikoj. Panaikintos visos kontrolės, kainos paleistos į laukines lenktynes. Užsienio politikoj Kanada yra Jungtinių Valstijų kapitalo setelitas. Jungtinių Valstijų imperialistai steigiasi bazes Kanados teritorijoje.

Tokia politika kanadiečiai nepatenkinti. Ontarijos Darbo Federacijos pareiškimas, kad unijos neberems nei vienos senos partijos, nebuvo taip sau į vėją paleistas obalis pakėlimui ūpo kitoms partijoms. Tas pareiškimas buvo paties gyvenimo išdava, žmonių nepasitenkinimo išdava. Darbo žmonės ir pažangioji inteligentija jaučia, kad nebėra vilties sulaukti ko geresnio iš senųjų partijų. Tim Buck paskelbimas, kad Darbo Progresyvi Partija stoja už išrinkimą CCF valdžios, yra kitas ženklas, jog kanadiečiai žiūri į naujas jėgas.

Kiek matyti, tai CCF tenka garbė būti priešakyje Kanadoje, kaip kad Progresyviai Amerikos Piliečiai su Henry A. Wallace priešakyje Jungtinėse Valstijose. Reikia pasakyti, kad CCF Kanadoje yra daug geresnėje padėtyje, negu Progresyviai Piliečiai Jungtinėse Valstijose. CCF jau valdė vieną mūsų provinciją — Saskatchewan. Ji turi grupę atstovų Ottawoje.

Šie metai bus istoriniai metai Jungtinių Valstijų ir Kanados istorijoj. Įvykiai Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje turės didelę įtaką ir į visą pasaulį. Jeigu Progresyviai Piliečiai ir CCF nepaimtų galios, vistiek atsiradimas tokios vidurinės jėgos negalės neturėti įtakos į šių šalių politiką. Bet gali išeiti ir dar geriau. Žmonių kántrybė baigia septynis. Žmonės nenori karo, nenori kito krizio. Jie nori taikos ir progreso.

Taigi, mes įžengiamė į labai įdomų laikotarpį. Šis laikotarpis gali būti pradžia naujos gadynės. Galimas daktas, kad ir Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje įvyks pasikeitimas, kurio pasėkoje geriau harmonizuosis Amerikos ir Europos santykiai. Karas paliko dideles žymes kitur, bet pas mus kol kas buvo viskas po senovei. Politinis ir ekonominis gyvenimas pas mus nebuvo pažengęs pirmyn nei žingsnio. Situacija susidarė tokia, kad turi įvykti posukis. Ir to posukio žymes jau pradėdame matyti.

Tie, kurie pro pirštus žiūrėjo į žmonių reikalavimus namų ir užsienio politikoj, greitai pamatys, kad žmonės nejuokauja. Upės neužtvenski. Senosios partijos gali greitai atsidurti Anglijos konservatų suole. Čiorčilas netikėjo, kad reiks taip negarbingai pasitraukti.

KAS NAUJO PASAULYJE

Jungtinių Valstijų valstybės departamentas išleido knygą, kurioje esą visi dokumentai, nušviečią Sovietų Sąjungos ir Hitlerio Vokietijos santykius prieš pat karą ir pradžioj karo.

Nors dokumentai nebuvo paskelbti viešai, bet tie įvykiai, kuriuos tie dokumentai liečia, šiandien yra žinomi. Jų istorija jau parašyta.

Sovietų Sąjunga buvo susitarusi su Vokietija su tikslu atitolinti nacių ataką. Tą sutartis davė SSRS laiko pasirengti. Iš kitos pusės, ji sušaldė Hitlerio, Čemberleno ir Daladje frontą.

Diplomatinės smulkmenos yra mažmožis, bet kai kam jos atrodo dideliu pinigų.

Larry Allen, Associated Press korespondentas, rašo iš Varšuvos, kad Lenkija greičiau atsistato be Maršalo plano, negu kad kitos šalys su Maršalo parama.

Kitos šalys žiūri į kitus, o Lenkija dirba savo jėgomis. Iki kiti ką gaus skolon, Lenkija bus pasidirbus pati.

Jis taipgi rašo, kad amerikiečių populiarumas Lenkijoje lygus populiarumui mūsų šalyje.

Atrodo, kad Palestina savo bėdų dar nebaigia. Ne visos tautos nori matyti jos reikalus sutvarkytus.

Vis aiškiau matosi, kad britai palaiko arabus prieš žydus. Valdžia viešai pareiškė, kad ji parūšos arabų kraštams ginklus, kaip susitarta. Tūkstančiai britų pasirengę stoti į arabų legijonus.

Jaučiama, kad arabų tarpe yra ir nacių agentų.

Kada viena iš didžiųjų jėgų taip žiūri į padalinimą, aišku, negalima tikėtis, kad darbas būtų sklandus.

Irako valdonas su savo pa-

tarėjais atmetė Irako ir Britanijos sutartį, pagal kurią Irakas sutiko leisti britams turėti militarines bazes savo teritorijoje.

Prieš šią sutartį buvo kilęs didelis irakiečių bruzdėjimas. Per susirėmimus keli studentai buvo užmušti ir keli desėtkai sužeista. Irakiečiai nenorėjo, kad Irake būtų britų militarinės bazės.

Bevinas, britų užsienio reikalų sekretorius, ir generalas Clay, amerikiečių militarinė galva Vokietijoje, dejuoja, kad Sovietų Sąjunga nori sukommunistinti ne tik rytinę Europą, bet ir vakarinę.

Jie verkia taip dėl plintančių streikų vakarinėse zonos. Vokiečiai pradėjo bruzdėti už daugiau maisto, o britams ir amerikiečiams jau komunistinimas vakarinės Vokietijos.

Dabar vakarinio bloko šalyse darbininkams bus sunku ir krustelėti nerizikuojant pavojumi būti apšauktais Maršalo plano priešais ar Maskvos agentais.

Sovietų Sąjunga ir Belgija sudarė sutartį, pagal kurią Sovietų Sąjunga pristatys Belgijai kelius šimtus tūkstančių tonų kviečių.

Per praėjusius keklus mėnesius Sovietų Sąjunga pasirašė prekybines sutartis su Norvegija, Švedija ir Britanija, o dabar su Belgija.

Numatoma, kad tuojaus prasidės derybos tarp SSRS ir Šveicarijos dėl sudarymo prekybinės sutarties.

Hooveriniai republikonai nori apkarpyti Maršalo paramą Europos kraštams nuo \$6,800,000,000 iki \$2,800,000,000.

Jeigu jų planai praeitų, tai Maršalo planui būtų duotas

mirtinas smūgis.

Hooveriniai republikonai, atrodo, nori išgelbėti Europą nuo komunizmo ir savo žąsį palikti čiela. O gal jie įsitikinę, kad tos pastangos nueis veltui, nors ir daug pinigų bus išleista.

Kaip Plati Dirva Knygai Kanadoje

Knygų leidimo industrija Kanadoje dar jauna, bet atrodo, kad jos kelias kol kas yra gana sunkus.

Iki 1920 metų, Kanadoj angliškos knygos išsiplatinavo nuo 500 iki 5,000 kopijų. Šiandien spausdinama nuo 10,000 iki 15,000 kopijų, jeigu knyga gera. Francūzų kalba spausdinama nuo 3,000 iki 5,000 kopijų. Dažnai, žinoma, būna dvi ir daugiau laidų tos pačios knygos.

Labai daug knygų Kanadoje yra importuota iš Britanijos ir Jungtinių Valstijų. Tas žymiai sumažina kanadiečių knygų rinką.

Kanadoje priskaitoma virš 150 novelistų. Francūzų rašytojų draugija turi 233 narius.

Kaip Apsaugoti Vitaminą C Bulvėse

Maisto ir sveikatos ekspertai ištyrė, kad beveik pusė vitamino C bulvėse žūsta, jeigu bulvės būna verdamos nuluptos, o paskui dar smaigomos. Jeigu bulvės verdamos nuluptos, bet paskui nemaigomos, tai vitamino C pražūsta tikrai 30 nuosimčių.

Geriausias būdas beveik visam vitaminui C išgelbėti, tai kepimas bulvių su lupyne ir solidarjai uždarytame puode, naudojant labai mažai vandens.

Vitaminas C labai greitai išgaruoja su garu. Taipgi jo labai daug žūva maigant, nes tada jis susijungia su oru ir išgaruoja.

Tyrinėjimas parodė, kad pusė Kanados šeiminių bulves nulupusios jas, o pentadalis iš šių dar maigo jas. Tikrai 4 nuosimčiai šeiminių kepa bulves ir tokiu būdu apsaugo visą vitaminą C.

ROMA. — Piktadariai įmetė bombą į komunistų šokių Mesinaj, Sicilijoje, ir 22 sužeidė.

De Gasperi valdžia kaltina kairiuosius už žneramumus. Girdi, jie pasimoję sugriauti Maršalo planą. Tuo tarpu dešinieji daro provokacijas.

B. KLAJONAS

Ateik Pavasarėli!

Ateik pavasarėli, išlaisvink vargo žemę...
Sutraukyk pančius šėlstančios žiemos.
Ar ilgai bus dangaus skliautai aptemę?
Ar ilgai siaus naktis, neleis išaušt aušros?

Atskrisk pavasarėli, pradžiugink mano sielą,
Dabar joje vien užianti naktis...
Paliepk pakilti vėl saulutę mielą.
Sakyk, kad dienos tamsios vėl šviesiau nušvis.

Žiūrėk, kaip nerimsta įšalusi krūtinė,
Ji nori išsilaisvint iš priespaudos kančių,
Ar ilgai ją jaus kaustys tie pančiai geležiniai?
Nejaugi nesutraukys grandinių veržiančių.

Išalęs šiaurės vėjas, lyg pasakoje sneka:
— Yra šalis, kur vien tik vasara vyrauja,
Kur amžiams saulė šviečia, upeliai ramūs teka,
Kur žydinčiais arimais, vien džiaugsmas tekliuoja.

Pastabos

Maršalas, Bevinas, Čiorčilis, King ir kiti išnaujo pravrirkio prieš Tarybų Sąjungą, komunistus.

Bet giliau įsiziūrėjus į jų siekius, galima pastebėti, kad jie verčia ne tiek Tarybų Sąjungos išgąsdinimui, kiek savo žmonių bauginimui.

Jų globojamose šalyse situacija neina geryn. Priešingai, blogyn.

Jie nori sukelti baimę žmonėse, kad jie kantriau kęstų trukumus.

Vakarinėse zonose darbininkai eina į streikus šimtais tūkstančių ir net milijonais.

Eina kalbos apie parėdymus, kuriais remiantis bus konfiskuojamas maistas.

Matyti, dvarininkai neparduoda maisto. Greičiausiai užsima juoda prekyba.

Zadėto rojus nesimato nei už kampo.

Nesiseka Čiangkaišekui, Graikijos monarchistams, nepasiduoda indonezai ir kitų kolonijų žmonės.

Žydų ir arabų karas Palestinoje.

Neramumų pilna kiekvienoje šalyje, kur tik Bevinas ir Maršalo rankos siekia.

Reikia rasti kaltininką. Save kaltinti negalima.

Man atrodo, kad labai kvailas užsiėmimas savo kaltes versti ant kitų, sotinti žmones tuščia propaganda.

Žmonės nori laisvės, duonos ir kitų apčiuopiamų dalykų.

Ar geriau gyvena tie, kurie turavoja antitarybiniam kantiariams?

Jiems tos pačios bėdos, kaip ir kitiems, jeigu jie nėra dideli šiškos, kurie gerai apmokami.

Gyvenimas parodė, kad nuolankenis išnaudotojų žmogus prasčiau gyvena.

Kvebeko provincijoje darbininkai yra labai paklusnūs katalikų bažnyčiai. Jie nustatyti ne tik prieš komunistus, bet ir prieš socialistus.

Už tai jie ir gyvena daug prasčiau.

Jokubynai, Frenzelis, Indrelienė ir Novogrodskis gali gulėti kojas užvertę, kas liečia Naujienas.

Atsirasdo keli "dipukai", kurie lengvai užverčia Naujienas savo "raštais".

Jie tur būt įsivaizdina, kad kuo daugiau rašys, tuo daugiau patikės.

Pas mus tokius vadina plepalais.

Ginčytis su tokiais nėra prasminga.

J. Y.

Rt. Hon. Louis St. Laurent, King. Bet ne jis vienas nori užsienio reikalų ministras, kurs gali būti liberalų vadu, šį klausimą išspręsti. Ji kada pasitrauks Mackenzie vyks šią vasarą.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Nori Naujos Santvarkos

Dr. Jerome Davis, buvęs Yale Universiteto profesorius, sugrįžęs iš Europos, sako, kad žmonės ten nesitenkina vien laisvės išsikovojo. Jie nori daugiau — jie nori naujos santvarkos.

Dr. Davis, šio mėnesio "People's Lobby Bulletin" rašo:

"Europos žmonės aš radau dideliame nerime, spaudžiant pokarinių sunkenybių. Fundamentalė problema yra ne kova tarp komunizmo ir demokratijos, kaip Jungtinėse Valstijose bandoma perstatyti. Tikros grumtynės tarp senosios santvarkos — privatinės gamybos — ir naujos socialinės santvarkos".

Dauguma žmonių, verčiami po karinių sunkumų, maisto trukumo ir kitų dalykų, nori socializuoti industrijas, padalinti žemes. Dr. Davis taipgi sako:

"Niekur Europoj aš nepastebėjau isterijos prieš Rusiją, kaip Amerikoj yra. Profesorius Harold Laski, buvęs Darbo Partijos pirmininkas man sakė, kad Amerika yra dabar tikras pavojaus taškas".

Darbininkų judėjimas Europoj bangoja. Darbo unijos labai paaugo, kitos darbininkų organizacijos taipjau.

Darbo žmonės supranta, kad savo būklės pagerinimui jiems reikia daryti daugiau kaip algų pakėlimas ir darbo valandų sutrumpinimas. Jie mato reikalingą geresnį turtų paskaidymą, nacionalizuotą ar socializuotą gamybą.

Visa eilė Europos valdžių dėlto yra laudies valdžios. Jos daro dideles reformas, keičia ekonominę santvarką.

Tose šalyse demokratijai nėra pavojaus. Kaip tik priešingai — demokratija ten plėtojasi, bujoja. Demokratijai pavojingos yra tokios

kaip Ispanija, Graikija, Turkija, kur mūsų vyriausybė pila pinigus ir siunčia militarinės misijas "demokratiją gelbėti" — demokratiją, kurios ten visai nėra.

Dr. Davis sako, kad padalinimas Europos į dvi — vakarinę ir rytinę — kaip pasimojo Maršalo planas, yra pavojingas. Tas gerokai kenks Europai ekonomiai. Tatai nepagelbės Europos atsteigimui, bet pakenks. — Vilnius.

Dvidešimt Keturi Metai

Lygiai prieš dvidešimt keturius metus mirė didysis Tarybų Sąjungos mokytojas ir vadovas N. Leninas. Mirė jis tuo laiku, kai socialistinis kraštas tebekovojo su Pirmojo Pasaulinio Karo, kontr-revoliucijos ir intervencijos padarytomis žaizdomis. Tai buvo labai sunkūs laikai ir netekimas Lenino buvo baisus smūgis.

Puikiai atsimename, kaip tuojau pakilo senoji pasaulio pranašai ir pradėjo garsiai kalbėti, kad be Lenino nebebus nei Tarybų Sąjungos, nei socializmo. Jų nelaimė buvo tame, kad jie vadavosi savo troškimais, o ne tikrove. Tie, kurie tiki kapitalizmu, arba kurie pasamdyti jam ištikimai tarauja, suprantama, nė negali kitaip trokšti.

Per revoliuciją gimusi naujoji santvarka vienam pasaulio šeštadalyje buvo pažangiosios darbininkijos pasitiktą su gilia užuojauta. Pirmu sykiu žmonijos istorijoje pirmiau niekada negirdėtu mastu beveik du šimtai milijonų žmonių pasimojo gyventi be ponų ir panaikinti žmogaus išnaudojimą žmogui!

Tiesa, kad netekimas Lenino buvo baisus smūgis naujai santvarkai, bet visiškai nesuprato tos santvarkos tie, kurie manė, kad jina remiasi vienu žmogumi, vienu vadu. Kas keislingai — demokratija ten pranašai tebedaro tą pačią klaidą ir šiandien. Jie susi-

Džiaugsmo Aidas

Štai jau šalnis iškeliauja iš tėvynės, švinta rytmetis ir linksmas ir gražus. Naujos gėlės tuoj pradės čia plisti, augti, Vargo dėmės, kaip bematant, ir pražus.

Štai lapuoja plačios girios — siekia saulės, Jų atodusiai jau daros nebe tie, — Dvelkia vėjai — ir paguodą neša šaliai: Kaupkis džiaugsmą, vargą kentusi širdie!

Plinta dainos iš gaivėjančių krūtinų, Iš krūtinų, ką vaitodavo dažnai, — E, šalie, tu skurdo pelkę išklampojai, Tu nelaimėj, tu retėžiuos gyvenai!

Džiaugsmo aidas nūdien plisti nesiliauja, Draugas draugui tiesia ranką pažadais: Dirbsim šaliai bendrą darbą ir žiūrėsime, Kad paržystų ji naujoviškais žiedais!

1944.

Stasys Jasilionis

ŠYPSENOS

Tikras Surprizas

Žmogus rinkosi rašomą plunksną dėl savo sūnaus kaip dovaną jam užbaigus kolegiją.

"Tai bus didelis surprizas sūnui", tarė pardavėja, norėdama pagirti plunksną.

"Ir aš taip manau", atsakė tėvas. "Jis tikisi automobilį gauti, o gauš plunksną".

Nuliūdimo Priežastis

Kaiminka: — Tu atrodai toks nuliūdes?

Kaimynas: — Taip. Mano žmona buvo išvažiavusi ant 6 savaitių ir tik dabar sugrįžo.

Kaiminka: — Tai tu dėl to nusimines?

Kaimynas: — Ne visiškai. Matote, aš sakiau jai, kad visus vakarus praleidau namie prie knygu, o šiandien atnešė elektros bilą ant 50 centų.

kryžiuvoję pirštus laukia Stalino mirties ir tiki, kad be jo vadovybės nebebus nei Tarybų Sąjungos, nei socializmo. Jie nemato liaudies, nemato tos liaudies partijos, kurią senieji marksistai suorganizavo ir išugdė. Socializmas remiasi taja liaudimi tosios partijos vadovybėje. Kaip Lenina pavadavo Stalinas, Molotovas, Kalininas ir visa bolševikų partija, taip, kai ateis valanda Stalinui paštraukti iš gyvųjų tarpo — o jis, kaip ir visi mes, kada nors turės mirti — jo vietą užims kiti žmonės, taip pat karštai tikį socializmą.

Per paskutinius dvidešimt keturis metus daug kas įvyko, daug kas pasikeitė tiek Tarybų Sąjungoje, tiek visam pasaulyje. Tarybų Sąjunga sustiprėjo ir pakilo į galingą pasaulinę jėgą. Joje socializmas, pilnai, neatšaukiamai įsistiprino. Praktikoje tapo visiems laikams įrodyta toji marksizmo tezė, kad žmonės gali apsieiti be ponų ir išnaudotojų, kad darbo žmonės moka ir gali ne tik nudirbti visus pramonės ir žemės ūkio darbus, bet tolygiai vesti savo šalies reikalus.

Per tą laikotarpį mes pergyvenom didįjį karą prieš fašizmą. Šiandien visiems aišku, kad kapitalistinė santvarka daug silpnėję, negu prieš dvidešimt ketverius metus. Ji visur stena ir vaitoja. Ji gyvena visų savo galų suirimą ir baimę artėjančios pabaigos.

Lenino, kaippo didžiojo marksisto, gyvenimas ir mokymai peržengė ribas vienos

(Pabaiga ant 8 pusl.)

P. TROJAŲ DVSKIS

Vertė A. ANDRĖNAS

Berlyno Paėmimas

*KARO KORESPONDENTO UZRASAI

(Tėsinys)

Jau nereikėjo žiūronų pamatyti plačią, bekraštę vokiečių sostinės panoramą. Nuo horizonto iki horizonto riuogsojo namai, sodai, fabriku pastatai ir kaminai; skaitlingos kirchės tiesė į viršų savo aukštus ir smailius bokštus; keliose vietose prieš saulę blizgėjo Sprė upės juosta.

Priešais puolančią Raudonąją Armiją tysojo didžiulis Berlynas — miestas, kuriame buvo sugalvotas ir paruoštas karas; miestas, kuris 1941 metų rudenį valanda iš valandos laukė pranešimo apie Maskvos paėmimą, o iki to laiko šventė Vienos, Prahos, Varšavos, Paryžiaus, Briuselio, Amsterdamo, Atėnų ir Kijevo paėmimus.

Juodų dūmų kamuoliai kilo ir rinkosi viršum Berlyno į milžinišką sunkų debesį. Vokiečių sostinė degė. Artilerijos kanonados griausmai drebino orą, žemę, namus. Į Berlyną šaudė daug tūkstančių tarybinių patrankų.

Vienkart su Perevertkinu, įsivertusiu į Berlyną iš šiaurės, prie vokiečių sostinės iš rytų priartėjo generolų Berzarino ir Čuikovo, iš pietų — maršalo Konevo kariuomenės. Generolo Bogdanovo tankai ir pėstininkai, peržengę Chavelio upę, slinko Potsdamo link. Įvyko taip, kaip sugalvojo vyriausioji vadovybė: rusų dviejų frontų kariuomenė spaudė Berlyną, tarsis replėmis, ir grėsė jam apsupimu.

Tačiau Berlynas buvo dar stiprus ir atsakinėjo tūkstančiais sviedinių ir minų.

Po trisdešimties minučių generolas Perevertkinas buvo priverstas nultipti nuo aukšto. Dų prieš sviediniai vienas po kito smogė į stogą, trys sviediniai pramušė antrojo aukšto sieną.

— Rodo iltis, — pastebėjo generolas.

Namas susvyravo. Dvi minutes tęsėsi prieš artilerijos antskridis.

O kai generolas nusileido į rūšį, kurį užėmė jo štabas, jam įteikė dalių pranešimus: "Įžengėm į Berlinerlėją. Toliau neiname. Šaudė kiekvienas langas. Pritraukiame artileriją".

"Kuopos sugulė. Slinkti pirmyn negalima — iš visų pusių stipri ugnis. Laukiam tankų ir motorizuotų patrankų".

Ligi nakties artilerijos

žvalgai ir korpo artilerijos akustinė baterija tik viename puolimo ruože išaiškino 14 prieš baterijų, tame skaičiuje 12 priešlėktuvinių pabūklų, 36 sunkiasias patrankas ir daug šešiavamzdžių minosvaidžių.

Per naktį junginys pasislunko... 800 metrų.

Tokie reikalai buvo ne tik šiaurės pakrastyje, kur veikė generolo Perevertkino kariuomenė, — taip sutiko Berlynas visą mūsų armiją.

Vokiečių sostinė, norėdama dar kaip nors pakeisti įvykių raidą, kovėsi labai žiauriai, su beviltišku pasiryžimu.

Atrodė, kad priešais mūsų karininkus ir kareivius ne paprastas miestas, o plieno ir ugnies pabaisa. Kad namai jame pastatyti ne iš plytų, o iš dinamito gabalų; kad jame nėra aikščių nė skverų, o vien tik artilerijos, minosvaidžių pozicijos.

Berlynui netikė ir nebuvo galima pritaikinti jokia iš lig šiol žinomų taisyklių apie reikalingą puolimui kiekybinę jėgų persvarą prieš gynybą. Savotiškos gatvių kovų vokiečių sostinėje sąlygos, didžiulė greitis ir visiškos pergales reikšmė pareikalavo suburti didelį kariuomenės kiekį ir milžinišką skaičių galingų ugnies priemonių.

Maža, sakysim, buvo priešpastatyti vienai vokiečių armotai dvidešimt tarybinių pabūklų arba prieš vieną prieš tanką nukreipti dešimtį mūsų šūkių. Nepakako į vieną vokiečių miną ar sviedinį atsakyti keturiasdešimčia, penkiasdešimčia tarybinių minų ar sviedinių.

Atsitikdavo, kad kai kuriuose kvartaluose mūsų artilerija savo kiekiu viršydavo vokiškąją net trisdešimčia kartų. Mūsų pabūklai į siaurą plotą, į namų grupę paleisdavo tūkstančius, o į atskirą namą — šimtus sviedinių. Vokiečių ugnies taškai nustodavo šaudyti. Ažakon pakildavo pėstininkai — ir staiga vokiečiai vėl, bet jau iš kitos vietos, iš naujų pozicijų atidengdavo pašėlusią ugnį.

Priešas savo sostinės gatvėse turėjo daugiau manevravimo galimybių nei mes; jis tas galimybes iš anksto ruošė ir jas išnaudojo sumaniai ir visapusiškai.

Į Berlyną įėjo prityrusi ir daug mačiusi kariuomenė. Prieš tai ji sutriuškino Poznanę, Šneidemiulę, Kiustriną, Altadamą, Frankfurtą

prie Oderio. Tačiau ir jai prieš sostinės gatvėse reikėjo parodyti daug drąsos, akiplėšiškumo ir išradingumo, kad pasislinktų nors dešimt metrų, nors pusę kilometro pirmyn.

Pulkininko Negodos daliniai, puolantieji Berlyno šiaurės pakrastyje, atsirėmė į senovišką pastatą, panašų į pilį. Jis stovėjo nedidelėje kalvoje ir kontroliavo aikštę, neužstatytą vietą kairėje ir alėją dešinėje. Priešas iš jo kontroliavo labai didelį rajoną.

Gatvės, prieinančios prie pastato, buvo pertvertos barikadomis ir užminuotos; atrodė, kad apėiti kalvą su namu neįmanoma.

Užėiti iš užpakalio irgi nebuvo galima, nes čia pat už kalvos buvo kanalas, sujungtas su Sprė upe.

Tris frontines mūsų dalinių atakas, paremtas išimtinai stipria ir tiršta artilerijos ugnimi, vokiečiai atmušė, neužleisdami nė vieno metro.

Reikėjo ieškoti kitų būdų.

Nelabai giliai, apačia gatvių ir aikštės, ėjo požeminės galerijos su vandentiekio vamzdžiais ir elektros laidais. Naktį tarybiniai pionieriai šitas galerijas vietomis išvalė, o vietomis atidengė ir, nepastebint priešui, nuvedė šaulius prie masyvių aukštų namo sienų. Per naktį pionieriai suskubo po sienomis pakišti stambius tolo užtaisus, o artileristai ir minosvaidininkai pakeisti pozicijas ir prisišaudyti.

Anksti rytą pradėta šturmuoti namas. Po galingo ugnies antskrydžio pionieriai susprogdino sienas ir pėstininkai šoko į padarytas spragas.

Name buvo kovojama dėl kiekvieno aukšto. Kautynės įsižiūbdavo dėl kiekvieno kambario, dėl laiptų, dėl pertvaros rūsyje.

Kitą naktį mūsų vadovybė sugebėjo prie namo permesiti daug artilerijos, ir tas nulėmė sekantį kautynių etapą — kanalo forsavimą.

Už geležinkelio viadukto Frankfurterstrasėje vienas mūsų dalinys buvo sulaukėtas uraganiškos ugnies iš kartinio namo. Šaudė automatai, kulkosvaidžiai, vokiečių kareiviai iš langų mėtė granatas.

Bet ir čia buvo surasta išeitis iš sunkios būklės. Tarybiniai minosvaidininkai nukėlė nuo stogo du gvardijos minosvaidžius ir juos pastatė priešais stovinčio namo

language. Šitaip iš "katių" iki šiol niekad ir niekur nebuvo šaudoma. Tačiau kova juk vyko pačiame Berlyne!

Ir štai į kartinį namą, spaudžiusį ugnimi, tiesiai iš langų staiga smogė "katių šos". Pasigirdo kurtinantis ūžesys, blyksterėjo liepsna. Reaktyvinės minos pervėrė langus, namas krūptelėjo nuo sprogimų.

Po pirmos salvės sekė antara, trečia. Į liepsnojantį prieš bastioną įsiveržė pėstininkai ir užbaigė kovą.

Ugnimi ir karštu plieniu tiesė sau kelią pėstininkai, artileristai, pionieriai ir tankistai — nuo namo į namą, nuo gatvės į gatvę, nuo vieno rajono į kitą.

Tarybinė vadovybė nepraleido nė vienos galimybės, kad sutrumpintų kovas Berlyne ir greičiau iškovotų pergalę. Kiekvieno padalinio pasisekimas buvo plečiamas drąsiai ir ryžtingai. Kai vienam gvardijos pulkui pavyko pirmam iš viso fronto persikelti per upę Sprė, maršalas Žukovas per šešias nakties valandas perkėlė į kitą krantą dvi šaulių divizijas ir tris sunkiųjų tankų pulkus. Po vienos dienos anapus upės jau veikė ištisa armija ir mūsų rankose buvo ne siaura pakrantės juosta, kurią pradžioje užėmė gvardiečiai, o ištisi 26 vokiečių sostinės kvartalai!

Į Berlyno rajonus buvo smogiama griežtai prisilaikant plano. Firmiausia buvo taikoma į tokias vietas, kurių netekimas silpnino priešų įgulą, ardė jo gynimosi sistemą, blogino besiginančiųjų būklę. Pirmomis kautynių dienomis buvo užimtas Tegelio rajonas, kuriame išdėstytos svarbiausios Berlyno vandentiekio stotys. Mūsų kariuomenė greitai paėmė Adlershofs ir Teltovo oro uostus, tuo atimdama vokiečių aviacijai galimybę bazuotis prie Berlyno. Buvo

užimtos visos radijo stotys, visos elektros stotys ir svarbiausieji dujų fabrikai Siemenštade.

Gatvių kovų įkarštyje Berlynas paliko be vandens, be šviesos, be nutūpimo aikštelių lėktuvams, be radijo stočių.

Balandžio mėn. 25 dieną vokiečių sostinė buvo visai apsupta ir atskirta nuo viso krašto.

Berlynas pasidarė nepanašus į Berlyną. Jis tylėjo. Gatvėse apmirė tramvajai, sustojo metro traukiniai, užgeso lempučių; Berlyno gyventojai paskubom kasė šulinius ir vaiksčiojo į Sprė vandens.

Tempelhofo oro uostą, likusį prieš rankose, neutralizavo mūsų artilerija. Tai buvo puikiai atliekama.

Vieną kartą vakare tarybinio junginio artileristai iškėlė į orą aerostatą. Ugnies koreguotojas majoras Filipovas pro žiūroną pamatė centrinio Berlyno oro uosto pakilimo aikšteles, angarus, daug įvairiausių sistemų lėktuvų.

— Prašau ugnies! — pasakė Filipovas į telefono triūbelę.

Pradėjo šaudyti patrankos. Majoras stebėjo, kur krinta sviediniai, ir telefonu pranešinėjo pataisas.

Vokiečiai aerodrome sujudo. Daug lėktuvų skubėjo į startą. Prieš priešlėktuvinės ėmė šaudyti į aerostatą.

— Nuleiskite mane žemiau! — sukomandavo Filipovas.

Vokiečių sviediniai sprogo aukštai virš jo, o mūsų patrankos, prisišaudžiusios, ėmė naikinti lėktuvus. Filipovas pranešinėjo:

— Dega trys lėktuvai.

— Pamuštas naikintuvas.

— Suliepsnojo dvi autocisternos.

(Bus daugiau)

APSIDRAUSKITE LIGOJ IR NELAIMEJ!

STOKITE!

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių
Savitarpinės Pašalpos Draugija

Kapitalas \$19,000.00

Turi 11 Kuopų Kanadoje

Pašalpos išmokėta Virš \$55,000

Pašalpos Moka: \$3.25, \$6.50 ir \$10.00 | Savaitę

Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00

Duoklės: \$5 et. lkd \$1.10 | Mėnesį.

Dėl Informacijų Kreipkitės:

J. Kevėža, 11-A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

Jungt

tanijos
gai Ju
riausyb
dolerių
tijos" C
kitose
klausim
liaudis
Kodėl ji
mokrati
pasiduo

Yra k
dažnai
la klau
Valstij
stangos
tenai is
kuri ne
britų ir
kratija?

Į tuo
mą duo
UNRRA
nieriai
turėjo
kraštus
sybes. I
nors poi
nių, ku
tarė svi
Kinijos

Alexa
tinių
didapių
šo iš I
nušvies
nių Val
stoti kel
tosi Gra
čiai vieš
kolonij

561

Puik

Kodėl Graikijos ir Kinijos Liaudis Kovoja Prieš Demokratiją Palaikomas Vyriausybes?

Rašo J. Yla

Hon. Ian Mackenzie, veteranų reikalų ministras, kurs perkeliamas į senatą. Kanados senatas nerenkamas, bet valdžios skiriamas.

Jungtinių Valstijų ir Britanijos vyriausybės, ypatin-
gai Jungtinių Valstijų vy-
riausybė, išleidžia bilijonus
dolerių gelbėjimui "demokra-
tijos" Graikijoje, Kinijoje ir
kitose šalyse. Dažnai kyla
klauskimas, kodėl tų šalių
liaudis taip prieštarauja?
Kodėl ji kovoja prieš tas "de-
mokratijos"? Kodėl ji ne-
pasiduoda?

Yra kitas klausimas, kuris
dažnai iškyla. Daugeliui ky-
la klausimas, ar Jungtinių
Valstijų ir Britanijos pas-
tangos duos vaisius? Ar bus
tenai įsteigta demokratija,
kuri nors kiek panašėtų į
britų ir amerikiečių demo-
kratiją?

Į tuos klausimus atsaky-
mą duoda korespondentai ir
UNRRA atstovai bei misijo-
nieriai ir kiti žmonės, kurie
turėjo progą pažinti tuos
kraštus, jų žmones ir vyriausy-
bes. Man norisi pacituoti
nors porą autoritetingų žmo-
nių, kurie pastaruoju laiku
tarė svarų žodį Graikijos ir
Kinijos klausimų.

Alexander Clifford, Jung-
tinių Valstijų ir Kanados
didlapių korespondentas, ra-
šo iš Istanbulo, Turkijos,
nušviesdamas, kaip Jungti-
nių Valstijų pastangos pas-
toti kelią komunizmui, vys-
tosi Graikijoje, kur amerikie-
čiai viešpatuoja kaip kokioj
kolonijoj ir išleidžia po

Graikijos monarchistų kariai
suzveisti susirėmime su par-
tizanais Konitsos apylinkėj.
Jie laukia ambulanso, kad

\$300,000,000 į metus. Stai-
kokį paveikslą jis duoda apie
Graikijos buržuaziją:

"Graikija yra nepaprasto
gražumo kraštas, o jos žmo-
nės yra žavūs, narsūs; gud-
rūs ir kilnios dvasios," rašo
jis. Bet "jos administracija
yra tradiciniai sugedus, ne-
tikusi".

Toliau jis sako:
"Atėnuose gyvena tikrai
turtingi graikai. Jie yra ža-

nuvežtų į ligoninę. Jau ilgas
laikas kaip monarchistai ve-
da kampaniją prieš partiza-
nus, bet vis ant vietos.

vūs, išsilavinę, svetingi, gud-
rūs, savanaudžiai ir nepatri-
jotiški. Per metų metus jie
priprato krauti savo turtus
Egipte, Šveicarijoj ir Jung-
tinėse Valstijose (jie nepasi-
tikti Graikijos drachma, kuri
chroniškai serga infliacija).
Jie daro tą ir dabar.

"Kada Graikija gavo po
karo dolerių, šie žmonės iš-
leido juos ant naujų ameri-
koniškų automobilių ir rašo-
mųjų plunksnų. Atėnų krau-
tuvėse galima matyti bran-
gių prekių ir dabar. Turtin-
gų šeimynos sugėba krauti
dolerius užsienyje ir dabar.
Jie veda tokį gyvenimą, kur-
is visai nesiderina su viso
krašto gyvenimu.

"Jie verkia širdį veriančiu
verksmu dėl Jungtinių Vals-
tijų uždedamų taksų, bet jie
pasirengę remti juos bile die-
nā, jeigu tikrai būtų atras-
tas būdas jiems patiems iš-
sisukti jų. Jie žino, kad jeigu
amerikiečiai apleistų
Graikiją, tai jiems būtų gal-
las. Bet jie niekaip negali
susilaikyti nuo išnaudojimo
situacijos."

Taip tai tlgiasi Graikijos
taip vadinama "smetona",
"inteligentija". Tad nėra dy-
vo, kad žmonės nesutinka bū-
ti valdomi tokių žmonių.
Jiems nerūpi nei žmonės, nei
kraštas. Doleris jiems yra
viskas.

Minėtas korespondent a s
mano, kad amerikiečiai su-
klups Graikijoje.

Eikime dabar prie Kinijos.
Apie Kiniją labai teisingai
kalbėjo visa eilė misijonie-
rių. Dabar sugrįžo iš Kinijos
buvęs Kanados parlamento
narys liberalas Hugh A.

MacKenzie, išbuvęs Kinijoje
visą eilę metų kaip UNRRA
darbų tyrinėtojas Šantungo
provincijoje.

Jis pasakoja, kaip Čiang-
kaišeko administracija siun-
tė badaujantiems gyventoj-
ams actą, Worcesterio sun-
ką ir citrinos ekstratą.

Savo įsitikinimą apie
Čiangkaišeko administraciją
jis apibūdina sekančiais:

"Aš nuvykau į Kiniją kaip
stambus Čiangkaišeko reži-
mo rėmėjas. Aš susitikau su
madama Čiang pirmiau ir
maniau, kad ji yra žavi ir
gabi. Kiek pabuvęs šalyje aš
priėjau išvados, kad nei vie-
nas vardan demokratijos,
laisvės ir liuosybės negali
remti tokio kalibro valdžios,
kuriai vadovauja Čiangkai-
šekas."

"Aš jaučiu, kad Kanada
neturėjo duoti Kinijos val-
džiai nei Mosquito bombierių,
nei kariškos medžiagos. Vie-
toj to reikėjo pasiūsti mais-
to, drabužių, agrikultūrinių
mašinų, kad šalis galėtų at-
sistoti ant kojų."

Štai kas atsitiko Formo-
soj. Vienas medikalis kari-
ninkas jam pasakojo baisius
dalykus.

"Jis sakė, kad po V-J Die-
nos nacionalistų valdžia nie-
ko nelaukdama atsikėlė į
Formosą. Jis sakė, kad nors
sala buvo po japonų kont-
role ilgiau negu Korėja, žmo-
nės buvo geros sąlygose.
Aštuoniasdešimt nuošimčių
iš jų buvo raštingi.

"Čiang geras draugas ir
atstovas generolas Čen Ji at-
vyko į salą su savo draugais
ir šeimyna. Jie tuojuo pra-
dėjo vykdyti išnaudojimo
programą. Jie pasiėmė visą
geriausią žemę. Čeno drau-
gai paėmė savo žinion visas
salos industrijas.

"Per kelius mėnesius iš-
naudojimas pasiekė tokio
laipsnio, kad nors Formosa
buvo didžiausia Kinijos cuk-
raus gamintoja, cukraus ne-
bebuvo nei trupučio.

"Nekurie vadovaujanti sa-
los piliečiai suorganizavo
protestą prieš tokį elgesį.
Čenas tuojuo užgerino juos
ir pažadėjo pašalpa ir refor-
mas. Žmonės sugrįžo namo.

"Tada Čenas pasiuntė rei-
kalavimą atsiųsti daugiau

kariuomenės. Atvykusi kari-
uomenė pradėjo begailes-
tingai žudyti žmones. Mano
medikalis draugas apskai-
čiavo, kad buvo nužudyta
virš 5,000. Čenas tas žudy-
nes pateisines tuo, kad pro-
testas buvęs 'komunistų su-
kurstytas'."

Kinijos valstiečių kovas
jis apibūdina sekančiais:

"Kinijos valstietis buvo
laikomas skurde per šimtme-
čius. Jis visuomet kentė prie-
spaudą. Bet niekad jis nebu-
vo taip prispaustas, kaip po
karo su Japonija.

"Jūs negalite sulaikyti
Kinijos žmonių judėjimo
laisvę persekiojant juos. Ge-
resnis gyvenimas yra vienin-
telis kelias. Aš kalbėjau su
pirkliais miestuose, mieste-
liuose po visą Kiniją. Iš vi-
sų klasių, jie turėtų būti ma-
žiausiai nusistatę prieš
Čiangkaišeką. Tačiau 90
nuošimčių iš jų sakė, kad jie
neturi pasitikėjimo Čiang-
kaišeku."

Tos kelios citatos žmonių,
kurie situaciją gerai pažįsta,
pasako, kodėl Graikijos ir
Kinijos žmonės kovoja prieš
britų ir amerikiečių palaiko-
mas ir finansuojamas vy-
riausybes. Jos taipgi pasakė,
kodėl tos pastangos nepa-
vyks.

Ant galo reikia pastebėti,
kad Jungtinių Valstijų, Bri-
tanijos ir Kanados vyriausy-
bės daro labai blogai steng-
damosios savo finansais ir
ginklais išlaikyti galioje to-
kias biaurias valdžias. Dar-
bo žmonėms, siekiantiems
geresnio gyvenimo namie,
reikėtų pakelti balsą.

LONDON. — 2,000 britų
veteranų pareiškė norą sto-
ti arabų armijon.

ZAWIDOSKI FUNERAL HOME LTD.
561 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.
Telefonas: 51-500

LIETUVISKAS VIESBUTIS
Roosevelt Hotel
655 Main St., Winnipeg, Man.
Visokios Rūšies Alus, Skubus Patarnavimas,
Taipgi Puikūs Kambariai Nakvynei
Savininkas, Boleslovas Lukasevičius

Lietuvis Barberis
STAG BARBER SHOP
640 Main St., Winnipeg
Puikiai Darbą Atlieku ir Skubus Patarnavimas,
Pagal Asmens Pareikavimą.
Kviečiu Persitikrinti
P. Motiejunas, Savininkas

Lietuviška Valgykla
Union Coffee Shop
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietu-
viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

MONTREALO ŽINIOS

Pasimirė

Sausio 16 d. pasimirė Pranė Miknienė, 56 metų amžiaus, gyvenusi 2117 Manufacture St. Palaidota sausio 19 d. Paliko nuliūdime keturias dukteris; du sūnu ir vyrą.

Serga

Sausio 24 d., šeštadienį, išvežtas į Victoria ligoninę Povilas Kavoliūnas.

Kvebeko Provincijos Vėliava

Sausio 22 d. pirmą kartą buvo iškelta Kvebeko provincijos vėliava. Kvebeke, ant seimelio palocių. Vėliava yra mėlynos spalvos su baltu kryžium ir kampuose "fleur-de-lis". Vėliavą įvedė National partija, pritariant Kvebeko premjerui, ir turi panašumo į šv. Jono draugijos vėliavą.

Kokią naudą duos nauja vėliava? Nebėnt biznieriems daugiau pelno. Bet blogo gali daug atnešti; francūzai yra atskiriami nuo anglų. Anglų vėliava yra paneigta, kas reiškia, kad yra ruošiamasi prie paneigimo visa kas angliška. Prasideda kiršinimas tarpe anglų ir francūzų gyventojų. Nors vėliava atrodė menkas dalykas, bet dažniausiai iš menko dalyko išsivysto didelės nesantaikos ir sukilimai.

Šešios Šeimos be Pastogės

Šešios šeimos, gyvenusios Jacques Cartier barakuose,

gavo įsakymą nuo valdžios per 15 dienų apeisti tuos barakus. Jei geruoju neišsikraustys, bus per prievartą išmestos.

Gyventojai yra karo veteranai. Negalėdami gauti butų apsigyveno tuose barakuose, nors tie barakai yra mediniai ir gyvenimui netinkami, sveikatos ir higienos atžvilgiu. Bet kur dėsis žmogus? Bile tik pastogė, kur gali galvą priglauti. Tačiau valdžiai nepatiko, kad tie žmonės apsigyveno be jos leidimo. Nežiūrint to, kad yra nepaprastai sunku gauti butus Montreale ir dar žiemą, pačiuose didžiuosiose šalčiuose, tačiau davė įsakymą eiti lauk. Na, tai ir keliauk, žmogeli, lauk, šalti ant lauko su mažais vaikais.

Sumažėjo Mirtingumas

Sulig miesto sveikatos departamento paduotų skaitlinių, Montrealo mieste per 1947 metus žymiai sumažėjo mirtingumas. Mirė 9.14 nuoš. iš 1,000 gyventojų. Tuo tarpu, kūdikių mirtingumas yra smarkiai pakilęs, net 54.1 nuoš. iš 1,000 gyvų gimusių. Naujagimių skaičius paaugo. Gimė 23,945 kūdikiai. Ženatvųjų skaičius sumažėjo 885. Viso vedybų buvo 10,784.

Mirtingumo priežastys — pirmoje vietoje yra širdies ligos. Nuo širdies ligų mirė 190.7 nuoš. iš 100,000 gyventojų. Antroje vietoje yra vė-

žio liga, kuri nuvarė į kapus 142.3 nuoš. iš 100,000 gyventojų ir trečioje vietoje — inkstų ligos, — 119.5 nuoš. iš 100,000 gyventojų.

Atvyko 30 Doktorų Studijuoti Vėžio Ligą

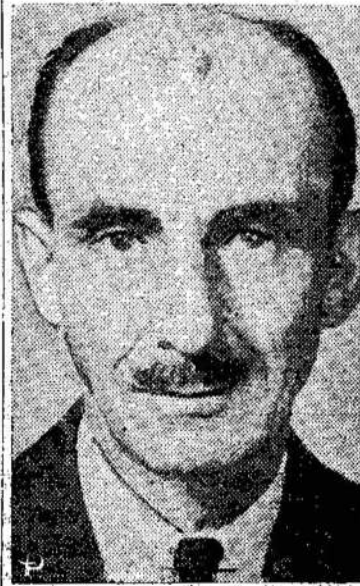
Į Montrealą atvyko 30 doktorų iš Pietų Amerikos ir nekurių Europos kraštų studijuoti naujai išrastas metodus pažinti vėžio ligą pačioje pradžioje pas moteris. Šis naujai išrastas metodus vadinasi "cytology test". Tai yra lengvas būdas ir kiekvienas doktoras gali lengvai padaryti gavęs tinkamus nurodymus.

Tie daktarai bus apie dvi savaites Montreale ir Victorijos ligoninėje, moterų skyriuje, bus mokomi kaip tą testą padaryti ir surasti vėžio ligos pradžią, kad parvyktų į savo kraštus galėtų duoti nurodymus savo profesijos kolegoms.

\$250,000 Nuostolių

Sausio 18 d. naktį sudegė penkios biznio patalpos ir moteriškų drabužių unijos raštinės ant St. Catherine St. prie Alexander. Nuostolių padaryta apie 250,000 dolerių. Gaisrą gesinti buvo atvykę 20 gaisrininkų stočių. Visas namas sudegė. Spėjama, kad gaisras prasidėjo unijos raštinėse.

Reporteris

Hon. M. F. Gregg, kurs užims veteranų reikalų ministro vietą po to, kai Mackenzie pasitrauks.

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)

šalies. Jis padarė gilius įtakos, visoje žmonijoje. Tai šiandien pripažįsta tiek jo idėjų pasekėjai, tiek jų priešai. Su Lenino mirėta nemirė leninizmas. Šiandien nėra tokios šalies, kurioje nesirasytų skaitlingos tų idėjų pasekėjų grupės. Jokios pastangos iš senosios santvarkos pusės juos išnaikinti nepavyko ir, kaip visi ženklai rodo, nebegalės pavykti. — Laisvė.

Ko Taryba Nori Nuo Kliubo

MONTREAL. — Čia esanti taip vadinama Kanados Lietuvių Taryba, susidėjusi iš mažos saujelės politinių "varių", susibūrusių iš visų Montrealo lietuvių organizacijų bei pašalpių draugijų nuotrupų, bando save persistatyti "visų" Kanados lietuvių organizacija. Ji "gyvuoja" jau senai. Pirmiau vadinosi Vilniui vaduoti Sąjunga, kuri rinkdavo iš žmonių pinigų (nors mažai jų gaudavo) atpirkimui nuo lenkų Vilniaus. Betgi, visi žinome, kad Vilniaus niekad neatpirko, neigi jie patys tam tikėjo, kad atpirks. Tai buvo tik žmonėms akių mulkinimas. Jie ėjo ranka rankon su buvusiu Lietuvos diktatorium Smetona ir, po

skraiste Vilniaus vadavimo, rėmė tautininkų-fašistų režimą Lietuvoje. Jie nemažai suteikė pagarbos ir Hitleriui.

Vėliau smetoninės Lietuvos agentai, pradėję lankytis po Jungtines Valstijas, visuomet užsukdami ir Kanadoje, bandė perkrikštyti kitokiais vardais, bet ir tas nepavyko, nė kiek neužsikabinavo daugiau žmonių ant jų meškerės. Pagaliau Smetonos diktatoriškam režimui susmukus Lietuvoje, susmuko ir čia jų visos sąjungos. Tada ta pati grupelė "susiorganizavo" į Kanados Lietuvių Tarybą ir pradėjo iš naujo savo darbą, tik dabar jau atpirkimui visos Lietuvos nuo bolševikų, bet su tais pačiais tikslais, kaulyti

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Duoda 20% Nuolaidą Ant Viso Darbo, Ką Tik Turite Namuose Valymui, Dažymui ir Sutaisymui Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas Patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petruolis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. YOrk 0222

VERDUN, QUE.

Parduodam Namus

PAROPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t. t. APDRAUDĄ PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame proferčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. R. Bennett, Manager.

Tel: Ofiso CH. 5020 Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v.
Namų — AM 9324 Ir sulig susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas

2540 SHERBROOKE EAST — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampo)

Tel.: BELairs 2200. Valandos: 4—5 po piet., 7—9 vak.
Ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Furto savo ligoninė, egzaminuotu ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D nariams papiginta kaina.

4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Ligų ir Akuserijos

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

ubuo

adavimo, sistų re- nemažai Hitleriui. s Lietu- lankytis jas, vi- r Kana- štyti ki- r tas ne- žsikabin- ant jų t Smeto- režimui susmu- ajungos. lė "susi- dos Lie- radėjo iš ik dabar s Lietu- bet su kaulyti

iš žmonių pinigų, vėl su to- mis pačiomis fašistinėmis tendencijomis, vėrti politinė smalą tarp Montrealo lietu- vių. Žinoma, jei taryba no- ri šituo darbu užsimti, nie- kas jai nepavydi. Tačiau kuomet giriasi sau neuži- tarnautais darbais ir lenda ten, kur neturėtų lysti, tai pastabą reikia duoti.

Pirma, toji taryba — ypa- tingai jos "ambasadorius" Navickas, kurio vardas nu- siōvējės tarp Montrealo li- tuvių, jo giesminiai plepalai atsibodę iki nekántrumo, — skelbia "svietui", kad jie at- stovauja visus Kanados lie- tuvius, kuomet jie (taryba) ir visi lietuviai žino, kad jų narių skaičių, nuo visų są- jungų užgimimo iki dabar, galima ant pirštų suskaičiuoti. Vadinas, tarybininkai, saky- dami, kad jie atstovauja vi- sus Kanados lietuvius, smar- kiai meluoja.

Antras dalykas, tai tary- bos lindimas į D.L.K. Vy- tauto Neprigulmingą Kliubą, nors jiems ir visiems žino- ma, kad Kliubas yra nepri- gulminga Montrealo lietuvių draugija. Kliubo nariai, su- lig konstitucijos, gali turėti savo įsitikinimus, kokius jie nori, tačiau Kliubas nuo pat savo susiorganizavimo, per 40 metų, išlaikė savo nepri- gulmingumą, neėmė jokių politinių klausimų diskusuo- ti savo narių susirinkimuose. Tuo labiau, Kliubas griežtai laikosi neutrališkumo su iš- laukinėm politinėm organiza- cijom. Milžiniška narių dau- guma tą žino ir politinių klausimų Kliube nekelia, ir išlaukinės organizacijos, ku- rios žino Kliubo nusistaty- mą, į Kliubą nelenda.

Kitai yra su taryba. Kaip tarybininkai nariai Kliube, taip ir jų sąjunga, spyrėsi ir tebesispiria Kliubą pasikin- kyti į savo politinių avantiū- rų vežimą. Kas gi tarybą traukia prie Kliubo? Vyriaus- siai, žinoma, tai išdas, ka- dangi žino, kad Kliubas turi keletą tūkstančių dolerių. Kiek laiko atgal buvo atėję prašyti pinigų. Neišdegė. Kliubas tarybai pinigų neau- kavo. Todėl daugiau tiesiogini- ai pinigų prašyti nėra kaip. Todėl sugalvojo kitą sky- mą. Sausio 18 d. šerininuku

susirinkimui atsiuntė laišką, prašydami, kad Kliubas pa- siųstų delegatus padėti tary- bai išrinkti valdybą. Argi taryba pati viena negali iš- rinkti sau valdybos? Tai bu- vo tikslas pasigauti Kliubą ant savo meškerės. Neišdegė ir čia, Kliubas nesiuntė de- legatų. Tačiau susirinkime sukėlė suirutę, kokios Kliu- be senai nebuvo. Ar tai ši- taip taryba pasitarnauja Kliubui?

Prie to, reikia pastebėti, kad broliai pabėgėliai lietu- viai, ką tik atvykę iš Vokie- tijos (kai kurie iš jų, dar turėdami potfelius pažastė- je, kad parodyti, kad Lietu- voje, prie Smetonos, buvo aukšti ponai), pirmu kartu dalyvaudami Kliubo susirin- kime kaip svečiai, dar nebū- dami nariais, pasirodė Kliu-

bui nebroliškais. Vietoj atsi- dėkoti už suteiktą jiems sve- tingumą, pasiėmė balsą pra- dėjo linksniuoti tikrai lietu- viškai: provokatoriai, Mask- vos agentai ir t.t. prieš vi- sus šerininukus, tik už tai, kad Kliubas nenusilenkė ta- rybininkų užmačiom. Tai ne- tiesia, ponai pabėgėliai, Kliu- bo šerininukai nėra jokie pro- vokatoriai nei Maskvos agentai. Jie yra padorūs, są- žiningi lietuviai, geri kana- dijonai, ir patrijotai savo Kliubo.

Pereitas šerininukų susirin- kimas įrodė, kad klubiečių niekas negali už nosies ve- džioti. Kad jie gali ir moka apginti Kliubo principus: šė- rininkai savo sudėtais fini- gais išaugino Kliubą, jiems ir priklauso Kliubas.

A. M.

T. Lietuvoj

Marijampolės Apskritis

Marijampolės apskrities žė- mės ūkio kooperacijos są- junga teikia visokeriopą pa- galbą darbo valstiečiams, pa- deda jiems tvarkyti savo ūkį. Palyginus su 1946 metais kooperacijos narių skaičius padidėjo dvigubai. Dabar ap- skirtyje veikia 18 žėmės ūkio draugijų su 1,400 narių. Šiais metais įsteigta 12 pa- vyzdinių ūkių.

Marijampolės apskirtyje per paskutinius mėnesius at- likti stambūs melioracijos darbai. Iš vandens atkovota apie 700 ha žėmės.

Marijampolės apskirtyje šiuo metu veikia 98 pradinės mokyklos, 8 progimnazijos, 6 gimnazijos, dailiųjų ama- tų mokykla, vidurinė ekono- minė mokykla, gyvulininkys- tės technikumai ir mokytojų seminarija. Jose mokosi 14- 150 mokinių, t. y. tris kar- tus daugiau, kaip smetoni- niais laikais.

Kaimuose ir miesteliuose veikia 97 klubai-skaityklos,

10 bibliotekų ir 70 kilnoja- mųjų bibliotekėlių, kurias aplanko tūkstančiai valstie- čių, darbininkų ir tarnauto- jų.

Marijampolės miesto vyk- domasis komitetas paskyrė 250 asmenims sklypus indi- vidualinių namų statybai vykdyti.

Jau baigti apie 50 indivi- dualinių namų statybos dar- bai. Vienas po kito išaugo nauji pastatai Gedimino, Kauno ir kitose gatvėse.

Marijampoliečiai 1947 m. gruodžio mėn. 8 d. pagerbė savo žymios tautietės — ra- šytojos Julijos Žemaitės at- minimą. Žemaitės mirties 26 metų sukaktuvių dieną įmo- nėse, įstaigose ir mokyklose įvyko pranešimai apie rašy- tojos gyvenimą ir veiklą.

Alytaus Apskritis

Alytaus apskirtyje šiais metais buvo atkovota iš van- dens 800 ha žėmės, kurie pa- virto derlingomis pievomis ir laukais.

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reik- menis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytu- vus, Prosus ir Kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

724 MARIN AVE., MONTREAL
(Netoli St. James ir Atwater kampo)

Tel.: WI. 1331; Vakaraš ir Sekmadieniais YO. 8028

Tel.: PL. 1871 Room 405, 132 James St. W.
Montreal 1, Que.

Albertas J. Norkeliūnas

(General Insurance)

Duodu teisingą ir geriausį patarnavimą visose apdrau- dos šakose. Pildau valdiškas blankas, affidavitus ir tt. Valandos: trešiad. ir penkt. tarp 9.30 — 12.30 A.M.; antrad. ir ketvirtad. tarp 1.30 — 4.00 P.M.

Alovė. Žėmės ūkio koope- racijos draugija pastatė miestelyje didelį malūną.

Daugų apylinkėj per pas- kutinius mėnesius sutaisyta ir pastatyta apie 30 tiltų.

Miroslavo miestelio gyven- tojai dabar gali žiūrėti gė- riausius filmus. Neseniai miestelyje pradėjo veikti stacionarinis kinas. Valsčius bei kaimus aplanko dažnai kilnojamas kinas.

Krokialaukyje ir Pivašiū- nuose pradėjo veikt dvi nau- jos progimnazijos, o Seirijų progimnazija išsiplėtė į gim- naziją.

Alytaus žėmės ūkio mo- kykla šiomis dienomis išlei- do pirmąją specialistų laidą. Baigusieji mokiniai gavo agrotechnikų vardą. Naujie- ji agrotechnikai atduos sa- vo įgytas žinias tarybinio kaimo suklestėjimui.

Nuo 1947 m. gruodžio mėn. 1 d. mokykla pradėjo sričiai ruošti gyvulininkystės spe- cialistus — zootechnikus.

Prie Alytaus kultūros na- mų neseniai pradėjo veikti Dramos mėgėjų būrelis, ku- ris jau aplankė Simno, But- rimonio ir kt. miestelius. Dramos būrelis, vadovauja- mas kultūros namų direktorės Linkevičienės, pastatė Korneičuko pjesę "Platonas Krečetas", Dauguviečio B. 3 veikmų komediją "Zaldo- kovo dvaras".

Alytaus vykdomasis ko- mitetas paskyrė 40 sklypų miesto imonių bei įstaigų darbininkams bei tarnauto-

jams statyti gyvenamuosius namus.

Sklypų didumas, geros statybai vykdyti sąlygos (il- galaikės paskolos bei suda- rymas lengvatų statybinių medžiagų gavimui) įgalina darbo žmones pasistatyti nuosavus gyvenamuosius bu- tus.

Francūzija Skiriasi Su Rytų Europa

PARYŽIUS. — Pras i i Francūzijos santykiai su Ta- rymų Sąjunga, atšaldė jos santykius su visomis Rytų Europos valstybėmis.

Nutraukta derybos su Lenkija ir Čekoslovakija dėl militarinės ir politinės sutar- ties. Projektai numesti į ar- chyvą užsienio ministerijos.

Francūzijos valdžia in- struktavo savo konsulus Lenkijoje, Jugoslavijoje, Čeko- slovakijoje, Rumunijoje ir Vengrijoje nebeduoti vizų tų šalių piliečiams įvažiuoti į Francūziją.

Tuo būdu paskelbtas "vi- zų karas". Francūzija, mat, bijosi "komunistų agentų".

HAVANA. — Virš 50,000 darbininkų dalyvavo laidotu- vių demonstracijoj čia. Buvo palaidotas komunistas Jesus Menendez, kurį nušovė armi- jos kapitonas, areštuodamas jį.

Mendez buvo žymus unijos vadovas ir parlamento narys.

J. H. BENOIT

Graborius — Funeral Director

Nuliūdimo Valandoj — Atsitikime Mirties
Duoda Geriausį ir prieinamiausį Laidotuvių
Patarnavimą

Tel.: AMherst 0694

2102 Fullum St. Montreal

Netoli Ontario St. E.

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Valome ir dažome vyriškus ir mo- teriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langa- tieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius. Paimame iš namų ir pristatome at- gal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų.

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
2830 ALLARD ST., Wille Enard, MONTREAL

L. SOLOVJEVAS

Vertė PR. ŠEREIKA

RAMYBĖS DRUMSTĖJAS

Pirmas Skyrius

Trisdešimt penktus savo gyvenimo metus Chodža Nasredinas sutiko kelyje.

Daugiau kaip dešimt metų praleido jis ištrėmimo, keliaudamas iš miesto į miestą, iš vieho krašto į kitą, raizydamas skersai ir išilgai jūrą ir dykumas, nakvodamas kur pakliūdavo — ant plikos žemės prie menko piemens sukurto laužo, arba ankštoje karavanų užėigos pašūrėje, kur pilnoje dulkių tamsoje iki ryto šniokštuoja ir kasosi kupranugariai ir dusliai barskūna žvangučiais arba tvankioje, prirūkytoje arbatinėje, tarp padrikai gulindžių vandens nešėjų, elgetų, varovų ir kitų vargo žmonių, kurie, aušrai auštant, savo šauksmais pripildo turgų aikštes ir siauras miesto gatveles.

Ir vėl skambėjo, dulkėjo baltas, akmenuotas kelias po vikromis jo išako (asilo) kanopomis. Viršų žydriame danguje žėrėjo saulė, Chodža Nasredinas, neprimėkęs akių, galėjo į ją žiūrėti. Rasoti laukai ir nederlingi tyrai, kur baltuoja pusiau smėliu apnešti kupranugarių kaulai, žali sodai ir putojanti upės, paniurę kalnai ir džugios ganyklos, girdėjo Chodžos Nasredino dainą. Jis jojo vis toliau ir toliau, neatsigrįždamas atgal, nieko negalėdamas palikti ir nebijodamas to, kas jo laukia priešaky.

Per dešimt metų jis pabuvojo visur — Bagdade, Teherane ir Stambule, Bachčisarajų, Ečmijedzine ir Tbilisy, Damaske ir Trapezunde, jis žinojo visus šiuos miestus ir dar daugybę kitų, ir visur jis paliko prisiminimą apie save.

Dabar jis grįžo į savo gimtąjį Buchar-y-Serifo miestą, į Kilniąją Bucharą, kur tikėjosi, prisidengęs svetimu vardu, truputį pailsėti po begalinį klajonių.

Antras Skyrius

Prisijungęs prie didelio pirklių karavano, perėjo jis Bucharos sieną ir aštuntą kelionės dieną toli, dulkių migloje, pamatė pažįstamus didžiojo garbingojo miesto mineratus.

Užkimusiais balsais šūktelėjo troškulio ir karščio išvarginti karavano varovai, kupranugariai pagreitino savo žingsnius: saulė jau leidosi, ir reikėjo skubėti, norint įžengti į Bucharą anksčiau, negu uždaro miesto vartus. Chodža Nasredinas jojo pačiame karavano gale, apgaubtas tiršto ir sunkaus dulkių debesio; tai buvo šventos, gimtosios žemės

dulkės; jam atrodė, kad jos kvepia gardžiau už kitų tolimų žemių dulkes. Čiaudėdamas ir kosėdamas, jis kalbėjo savo išakui:

— Na štai, mes pagaliau namie. Prisiekiu Alachu, čia mūsų laukia pasisekimas ir laimė.

Karavanas priėjo prie miesto sienos kaip tik tą minutę, kai sargybiniai rakinavartus.

— Palaukit, vardan Alacho! — sušuko karavano vadovas, iš tolo rodydamas auksinę monetą.

Tačiau vartai jau užsivėrė, žvangėdami nukrito sklęščiai, o sargybiniai sustojo bokštuose šalia patrankų. Papūtė vėsūs vėjas, miglotam danguje užgeso rausvi atspindžiai, ryškiai pasirodė švelnus jauno mėnulio piauštvas ir prieblandos tyloje iš visos begalės minaretų pasigirdo aukšti, pratisi ir liūdni muedzinų balsai, kviečią mahometonus vakaro maldos.

Pirkkliai ir vikstininkai puolė ant kelių, o Chodža Nasredinas su savo išaku tyliai paėjęjo į šalį.

— Šie pirkkliai turi už ką dėkoti Alachui — jie šiandien pietavo ir dabar ruošiasi vakarienai, o mes abu, mano ištikimasai iša-ke, nepietavom ir nevakarieniamusim. Jei Alachas nori susilaukti mūsų dėkingumo, tegu suteikia man dubenėlį ryžių košės, o tau — glėbį dobilų!

Tuo tarpu karavanas sustojo pašūrėse ir arbatinėse, prisiglaudusiose prie dantytos miesto sienos, po dideliais katilais suliepsnojo laužai, ir gailiai bliovė piauti vedami avinai. Tačiau prityręs Chodža Nasredinas apsinakvojo iš vėjo pusės, kad maisto kvapas neerzintų jo nosies ir nedrumstų ramybės. Žinodamas Bucharos tvarką, jis nusprendė taupyti paskutinius pinigus, kad rytą galėtų sumokėti muitą prie miesto vartų.

Jis ilgai vartėsi, negalėjo užmigti, bet ne badas buvo jo nemigos priežastis: Chodžą Nasrediną vargino ir kankino sunkios mintys.

Jis mylėjo savo tėvynę ir nieko pasaulyje jis labiau nemylėjo, šis gužragalvis ir linksmuolis su juoda barzdu- te variniame saulės įdegitam- veide ir vylingomis kibirkštimis giedrošė akyse; ir juo toliau nuo Bucharos jis klajojo apsiautus suly-nytu chalatu, su savo tau-kuota kepuraitė ir suplyšusiais batais, juo jis labiau mylėjo Bucharą ir jos ilgė- josi. Gyvendamas ištrėmimo- jis visą laiką prisiminavo

siauras gatveles, kur arba (arba — rytietiskas veži- mas) pravažiuodama iš abie- jų pusių siekia molines tvo- ras; jis prisiminavo aukš- tus minaretus su išgrazin- tomis raštais koklinėmis ke- puraitėmis, ant kurių rytais ir vakarais degdavo ugniniai ryto aušros atspindžiai, se- nus šventuosius karagačius (karagačas — juodasis me- dis) su didžiuliais gandrų lizdais, juoduojančiais ant jų šakų; prisiminavo linksmas arbatines palei arikus (ari- kas — drėkinamasis kara- las), šlamantių tuopų pavė- sy, tvankių smuklių dūmus ir tvaiką, margą turgaviečių skruzdelyną; jis prisiminda- vo savo tėvynės kalnus ir upes, jos kaimus, laukus, ganyklas ir dykumas, ir kai Bagdade arba Damaske jis sutikdavo žmogų iš savo krašto ir pažindavo jį iš ke- puraitės audinio rašto bei iš savotiško chalato sukirpimo, Chodžos Nasredino širdis ap- mirsdavo ir jam užimdavo kvapą.

Grįžęs atgal, jis pamatė, kad jo tėvynė dabar dar ne- laimingesnė, negu buvo to- mis dienomis, kai ją paliko. Buvo jau užmiršęs senojo e- miro laidetuves. Naujasis emiras per aštuonerius me- tus sugėbėjo galutinai su- smukdyti Bucharą. Chodža Nasredinas pakeliui matė su- irusius tiltus, skurdžius, blo- gai apdirbtą žemę saulės iš- degintus kviečių ir miežių pasėlius, išdžiūvusius drėki- nimo kanalus, kurių dugnas suskeldėjo karštyje. Apleisti laukai virto dykuma ir ap- augo usnimis, dėl vandens stokos žuvo sodai, kaimų gy- ventojai neturėjo nei duo- nos, nei gyvulių; elgetų vir- tinės sėdėjo pakėlėmis, pra- šydami išmaldos tokių pat elgetų, kaip ir jie patys. Nu- smuko amatai, paio preky- ba. Nelinksmai sutiko Cho- džą Nasrediną jo mylimoji tėvynė.

.. Anksti rytą visuose minaretuose vėl pragydo muedzinai; vartai atsivėrė, ir karavanas, dusliai būne- liams gaudžiant, įėjo iš lėto į miestą.

Už vartų karavanas stab- telėjo: kelią pastojo sargy- biniai. Iš arbatinės išėjo mui- to mokesčių rinkėjas, nutu- kęs ir miežūstas, šilkiniu, taukuotom rankovėm chala- tu, įsispyręs basnirėia į šliu- res.

— Sveikinu jus, pirkkliai, linkiu jums pasisekimo pre- kybos reikaluose! Ir žinoki- te, kad yra toks emiro palie- pimas lazdomis plakti kiek- vieną, kas tik nuslėps nors mažiausią prekių dalelę.

Sumišę ir baimės apimti pirkkliai tylėdami glostė sa-

vo dažytas barzdas. Rinkė- jas atsuko į sargybinius, kurie jau seniai nekantrau- dami trypė vietoj, ir pajudi- no storus pirštus. Tai buvo ženklas. Žvygaudami ir klyk- dami, sargybiniai puolė prie kupranugarių. Grūdams ir skubėdami, jie perkirto kar- dais ašutines virves, garsiai prarėžė ryšulius, vertė ant kelio brokatą, šilką, aksomą, pipirų, arbatos ir ambros dė- žes, pilnus brangaus rožių aliejaus ir tibetiškų vaistų ašuočius.

Pirkkliai iš siaubo neteko žado.

Per dvi minutes prekių ap- žiūrėjimas baigėsi. Sargybi- niai išsirikiavo užpakaly sa- vo viršininko. Jų chalatai pūtėsi ir kėsnojosi. Prasi- dėjo muto rinkimas už prekes ir už įvažiavimą į miestą. Chodža Nasredinas prekių neturėjo, iš jo tepriklausė muitas už įvažiavimą.

— Iš kur tu atvykai ir ko- kiu reikalu? — paklausė rin- kėjas.

Raštininkas padažė raša- linėje plunksną ir pasirošė užrašyti Chodžos Nasredino atsakymą į storą knygą.

— Aš atvykau iš Irano, o šviesiausias pone. Čia, Bu- charoje, gyvena mano gim- nės.

— Taip, — tarė rinkėjas. — tu vyksti į svečius pas savo gimines. Vadinasi, tu turi sumokėti svečio muitą.

— Bet aš vykstu pas gi- mines ne į svečius, — atkirto Chodža Nasredinas. — Aš vykstu svarbiais reikalais.

— Reikalais! — sušuko rinkėjas ir jo akys sublizgė- jo. — Vadinasi, tu vyksti į svečius ir kartu reikalais. Moki svečio muitą, reikalų muitą ir paaukok papuošti mečetėms Alacho garbei, ku- ris tave apsaugojo kelyje nuo plėšikų.

Chodža Nasredinas užmo- kėjo, norėjo pasisalinkti, bet rinkėjas pastebėjo, kad jo juostoje dar liko keletas mo- netų.

— Palauk, — sustabdė jis Chodžą Nasrediną. — O kas gi užmokės už tavo išaką? Jei tu vyksti į svečius pas gimines, vadinasi, ir tavo iš- akas vyksta į svečius pas gi- mines.

— Tu teisus, o išmintinga- sai viršininke, — nusižemi- nęs atsakė Chodža Nasredi- nas, vėl atridamas juosta. — Mano išakas iš tikrųjų tu- ri Bucharoje didelę daugybę giminių, nes kitaip jų emi- ras su savo tokia tvarka jau seniai būtų nudardėjęs nuo sosto, o tu, gerbiama, už savo gobšumą būtum pakliu- vęs ant mieto!

Greičiau, negu rinkėjas at- sipeikėjo, Chodža Nasredi- nas užšoko ant išako ir, pa-

leides jį pilnu šuoliu, išny- ko artimiausiam skersgat- vyje.

— Greičiau, greičiau! — kalbėjo jis. — Padidink šuo- lį, mano ištikimasai iša-ke, padidink šuoį, nes kitaip gali tekti tavo šeiminkui sa- vo galva užmokėti dar vie- ną muitą.

Tuo metu prie miesto var- tų sargybiniai išlandžiojo vi- są minią, ieškodami akiplė- šiško laisvūno. Pirkkliai šyp- sodamiesi šnibždėjo vienas kitam:

— Štai atsakymas, kuris padarytų garbę net pačiam Chodžai Nasredinui!

Vidurdienį visas miestas žinojo apie šį įvykį: parda- vėjai turguje pašnibždomis pasakojė pirkėjams, o šie papasakojė kitiems, ir visi juokėsi, būtinai pridurdami: "Štai žodžiai, kurie darytų garbę ir pačiam Chodžai Na- sredinui!"

Trečias Skyrius

"Jis nerado Bucharoje nei giminių, nei senų draugų. Jis nerado netgi tėvų namo, ku- riame gimė ir užaugo. Dabar toje vietoje buvo dykinė: kauburiai, duobės, augo ašt- rūš varnalėšai, gulėjo aprū- kę plytos, apgriuvę sienų li- kučiai, sudulėjusių meldinių demblių gabalai.

Nuleides akis, Chodža Na- sredinas ilgą laiką tylėdamas stovėjo: skaušmas suspaudė jo širdį.

Jis užgirdo už nugaros kažką klerkiančią kosint ir atsigrėžė.

Takeliu per dykvietę ėjo kažkoks senis, sukumpęs nuo vargo ir rūpesčių. Chodža Nasredinas jį sulaukė.

— Ramybė tau, seneli, te- gu suteikia tau Alachas dar daug sveikatos ir gerovės metų. Pasakyk, kieno namas stovėjo anksčiau šioje dyko- je vietoje?

— Čia stovėjo baltiaus šir-Mamedo namas, — atsa- kė senis. — Aš kadaise jį gerai pažinojau. Tasai šir- Mamedas buvo tėvas garsio- jo Chodžos Nasredino, apie kurį tu, keleivi, tikriausiai nemaža esi girdėjęs.

— Taip, aš kai ką girdė- jau. Bet sakyk, kur dingo tas baltius šir-Mamedas, garsiojo Chodžos Nasredino tėvas, ir kur dingo jo še- ma?

— Tyliau, mano sūnau. Bucharoje tūkstančių tūk- stančiai šnipų, jie gali mus išgirsti, ir tada mus ištiks nelaimė. Tu, greičiausiai, at- vykai iš toli ir nežinai, kad mūsų mieste griežtai už- drausta minėti Chodžos Na- sredino vardą: už tai sodina į kalėjimą. Pasilenk arčiau prie manęs, ir aš tau papa- sakoju.

Chodža Nasredinas, slėp- damas susijaudinimą, žemai prisilenkė prie jo.

(Bus daugiau)

KAIP

Nieko Pan

Kas prisi- okupacijos pirmojo pa- rai žinote, k- tē tada prek-

Taip, be a- bar, jei Liet- si į Tarybų- publikų Sąj-

Vokiškies- išbėgus iš- I- nebuvo likę- atsargų. Vė- vežė, o ko r- sudegino, s-

Mūsų m- likti be du- valstiečiai l-

lo ir kitų p- sių vartojir- prekių. Tač- riausybė ži-

ninkauja v- tankų ir ar-

vadavusias- važiuvo kol-

su maistu l- lingiausiom- vėliau buvę- vietose. Ta-

čius, kauni- tų gyvento-

Po kelių

Taisau i- Darbas

2

BULOV

Mas

520 QUEE

KAIP TARYBINĖ PREKYBA TENKINA GYVENTOJŲ PAKLAUSAS

Nieko Panašaus Neįvyko

Kas prisimenate vokiečių okupacijos padarinius po pirmojo pasaulinio karo, gerai žinote, kokia buvo suirutė tada prekybos srityje.

Taip, be abejo, būtų ir dabar, jei Lietuva nebūtų įėjusi į Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungą.

Vokiškiesiems fašistams išbėgus iš Lietuvos, krašte nebuvo likę maisto ir prekių atsargų. Vokiečiai viską išvežė, o ko nespėjo išvežti — sudegino, sunaikino.

Mūsų miestai buvo palikti be duonos ir maisto, o valstiečiai be druskos, žibalo ir kitų pačių reikalingiausių vartojimo ir pramoninių prekių. Tačiau tarybinė vyriausybė žinojo kaip šeiminkauja vokiečiai. Paskui tankų ir artilerijos voras, išvadavusius miestą, į Vilnių įvažiavo kolonos sunkvežimių su maistu bei kitomis reikalingiausiomis prekėmis. Taip vėliau buvo Kaune ir kitose vietose. Tai išgelbėjo vilniečius, kauniečius ir kitų miestų gyventojus nuo bado.

Po kelių savaičių, atsta-

čius susisiekimą geležinkeliais, į Lietuvą atriedėjo ešalonai su audiniais iš Maskvos, druska iš Uralo, su žibalu iš Baku, žuvimi iš Astorachanės. Turguose pasirodė pienas ir medus, kiaušiniai ir sviestas, kumpiai ir lašiniai, jautiena ir avienu. Už surinktus turguje pinigus valstiečiams nereikėjo ieškoti spekuliantų ir perkupėjų, kad gautų žibalo ir degtuko, druskos ir acto ir t.t. Šios ir daugelis kitų prekių vis gausesniais kiekiais jau nuo 1944 metų rudens buvo parduavinėjama valstybinėse krautuose, kooperatyvuose, turgų kioskuose.

Valstybinė ir Kooperatyvinė Prekyba

Mūsų pramonė sparčiai atsižada ir pateikia vis daugiau prekių vartojimui. Be to, daug prekių gaunama iš broliškųjų respublikų.

Kas aptarnauja vartotojus?

Mykolas Ragevičius

Lietuvos TSR Prekybos Ministerijos Kolegijos Narys

Lietuvoje veikia platus tinklas valstybinių maisto ir pramoninių prekių krautuvių. Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Klaipėdoje, Panevėžyje ir kituose miestuose vyksta prekyboje valstybinių organizacijų "Maistprekybos" ir "Pramprekybos" krautuvių. Valsčiuose ir kaimo vietovėse veikia "Lietūkio" ir Tarybų Lietuvos Žemės ūkio Kooperacijos Sąjungos krautuvių — kooperatyvai.

Kooperatyvinė prekyba pastaruju laiku pradėjo leisti gilius šaknis ir miestuose. "Lietūkis", Žemės ūkio Kooperacijos Sąjunga bei kitos organizacijos steigia miestuose ir kaimuose vis daugiau krautuvių. Miestuose kooperacijos krautuvių parduvinėja daugiausia kaimo superkamus iš valstiečių produktus, o kaimo vietovėse kooperatyvai prekiauja valstiečiams reikalingomis pramoninėmis prekėmis. Gamtinės kooperacijos krautuvių prekiauja pramoninių artelių gaminiais.

Vartotojų Patogumai

Vartotojų patogumui miestuose, be krautuvių, atidaryta daugybė kioskų. Dalis jų parduvinėja laikraščius, žurnalus ir knygas. Kituose parduvinėjami papirosai, ledai, saldainiai, tešlainiai, buterbrodai, pyragaičiai, limonadas, gazuotas vanduo.

Pagaliau, šiais metais išsivystė išnešiojamoji prekybos forma. Vilniuje, Kaune ir kituose miestuose gatvėse parduodami įvairūs maisto produktai ir vaisiai, o taip

pat rūkalai.

Šiais metais ypatingai geras vaisių ir daržovių derlius. Kasdien, nuo ryto ligi vakaro, "Maistprekyba" arba "Valgis", parduvinėja miesto gatvėse obuolius, slyvas, pomidorus, iš Krimo ir Vidurinės Azijos atvežtas vynuoges, abrikosus, net bananus, atvežtus iš užsienio.

Turgai ir Jomarkai

Išvadavus mūsų kraštą nuo vokiškųjų fašistų bemačiant atgijo laisva prekyba miestų ir miestelių turguose.

Šiuo metu turguose ir jomarkuose prekiaujama tais pačiais pagrindais, kaip ir prieš karą. Valstiečiams nedaroma jokių kliūčių atvežti į turgus ir parduvinėti jų pačių užaugintus žemės ūkio ir gyvulininkystės produktus.

Dabar daugiau dėmesio skiriama prekybos kultūrinėms. Stengiamasi, kad visuose turguose būtų pavyzdinga tvarka ir švara. Turgavietėse pastatomos ir rengiamos dengtos prekyvietės, pati prekyba sutvarkoma taip, kad mėsa, dešros būtų parduvinėjamos vienoje vietoje, o pienas, sviestas, grietinė, sūriai — kitoje.

Valstietis, atveždamas į turgų savo produktus, duoda juos sanitarijos inspekcijai patikrinti tam, kad būtų nustatyta jų gera kokybė. Laboratorijoje patikrina pieno riebumą arba mėsos kokybę. Tokiu būdu išvengiama vartotojų apgaulinėjimas ir gyventojai pirkdami produktus betarpiškai iš valstiečių vis dėlto yra tikri dėl jų geros kokybės.

Turgų ir jomarkų dienos

pasiliko visur tos pačios, kaip prieš karą. Vilniuje turgavietės — antradieniais ir penktadieniais, Kaune — antradieniais ir ketvirtadieniais. Vilniuje ir Kaune mažesni turgai yra kasdien.

Šiais metais ypatingai gausūs turgai. Mūsų respublikoje išaugo nepaprastai gerūs derlius. Labai gausu grūdų, ankštinių kultūrų, bulvių, įvairių daržovių, pomidorų, vaisių ir t.t.

Šiemet turgavietėse pusiau pigesni, kaip praėjusiais metais ne tik grūdai, daržovės, bulvės, bet taip pat kiaušiniai, sviestas, pienas, paukščiai, žymiai pigesnė mėsa.

Vilniuje veikia 5 turgai — Halėje, Kalvarijų gatvėje, Užupėje, Žvėryne ir Vilkpėdėje, Kaune gi tie patys kaip ir prieš karą.

Restoranai, Valgyklos, Kavinės, Barai

Visos didesnės įmonės bei įstaigos yra įrengusios savo tarnautojams ir darbininkams valgyklas, kuriose jie gali gauti pigia kaina pietus.

Tačiau be šitų valgyklų yra dar daugybė įvairių viešųjų maitinimosi įstaigų. Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir kituose miestuose veikia pirmieji restoranai, kavinės. Vilniuje veikia restoranai: "Bristol", "Ramybė", "Žalgiris" ir "Raudonasis Stralis". Čia gaunami pietūs, karšti ir šalti užkandžiai, įvairiausi gėrimai. Kaune veikia visi restoranai, kurie buvo prieš karą: "Metropolis", "Versalis", "Rambynas" ir t.t. Kaune veikia "Konrado" kavinė, o Vilniuje "Literatų" kavinė.

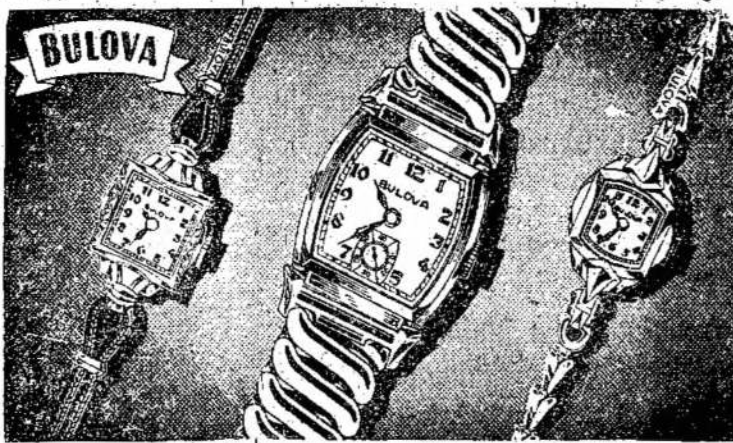
Visuose miestuose net daugelyje valsčių centruose (Pabaiga ant 12 pusl.)

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas Garantuotas — Kainos Prieinamos Atdara Kiekvieną Dieną

272 1-2 Queen St. W., Toronto

CATHERINE 17 jewels \$3750

CADET 15 jewels \$3750

GODDESS of TIME 17 jewels \$3750

Mason Credit Jewellers

520 QUEEN ST. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

FUR COATS

ONEY PERSIAN SEAL MOUTON \$ 99.00

RELIABLE FUR CO.

568 Queen St. W., Toronto WA. 9294 Atvira iki 9 v.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS. Išsiaiškina akių ligas, atidaro akis, atstato akinius, atstato nervus, atstato veidą, atstato nervuotumą, atstato skaudėjimą, atstato akinius.

170 College W., Toronto. Telefonas: RA 4924

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creator of fine FUR GARMENTS. Restyling and Repairs. Workmanship Guaranteed. MODERN COLD STORAGE PLANT ON THE PREMISES. 506 Queen W. 750 Yonge. AD. 8884 RA. 8971

S. Andrichuk D. C. Sp. G.

Chiropractic Specialistas

Gydome geriausiais metodais įvairias ligas, įskaitant ir chroniškas. Naudojame Elektrinius prietaisus. 274 OSSINGTON AVE. Toronto I.A. 3355

Tel. AD. 1618

Sventadieniais: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės. Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Tel: WA. 5370

Harry R. Banks Company GRABORIUS

Patarnauja mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamiltoną ir Whitby. Laidotuvės net \$55.00 pigumo. 455-457 QUEEN ST. W. — TORONTO

Progresyvių Amerikos Piliečių Programa

ČIKAGA. — Progresyvių Amerikos Piliečių organizacijos suvažiavimas čionai, dalyvaujant delegatams iš 25 valstijų, išdirbo ir paskelbė programą pažangiam politiniam veikimui. Programa susideda iš 74 pasiūlymų naminiams ir užsieniniais klausimais. Ji, tarp kitko, reikalauja:

Panaikinti Maršalo planą ir Trumano mokymą (doktriną), atmeti valdžios peršamą verstą karinį lavinimą jaunuolių, sulaikyti atominių bombų gaminių ir sunaikinti jau pagamintus, panaikinti priešdarbininkiską Tafto-Hartley įstatymą, atsteigti rendų ir kainų kontrolę, nuimti taksus nuo mažųjų pajamų, tinkamai aptaksuoti korporacijas ir pakelti darbininkams algas.

Vadais Išrinkti Žymūs Amerikiečiai

Suvažiavimas išrinko 200 narių komitetą telkimui piliečių, kad tie pasiūlymai ir siekiai būtų įgyvendinti. Pirmininku išrinktas Robert W. Kenny, buvęs Kalifornijos generalis prokuroras. Sekretorium — Yale universiteto teisių profesorius Thomas I. Emerson, buvęs vyriausias OPA advokatas. Vicepirmininku — Elmer Benson, buvęs Minnesotos gubernatorius.

Komiteto narių tarpe yra profesorius Harlow Shapley — Amerikos Šusiviejinimo dėl Mokslo Pažangos pirmininkas; negrų metodistų baž-

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 1 dieną, 2 valandą po pietų, kuopos svetainėje, 160 Claremont St.

Visi nariai kviečiami dalyvauti. Bus svarbių reikalų aptarimui.

Yra keletas aplikantų, dar nepridavusių savo aplikacijų. Prašau priduoti ant šio susirinkimo.

S. Karvelis
Kuopos Raštininkas

Baltic Woodworking Co.

Darom Stalus, Kėdes ir Visų Rūšių Spintas-
Duris ir Langus
23 ABBS ST. (Brock ir Queen W.) Toronto
Tel.: LLOYDBROOK 8698

nyčios vyskupas R. R. Wright; garsusis dainininkas Paul Robeson; judamųjų paveikslų žvaigždė Gregory Peck; buvęs Amalgamietų Rūbsiuvių Unijos viceprezidentas Leonas Kšickis ir kiti.

Didžiausias Pavojus

Progresyvių Piliečių konvencijos pareiškimas sako: "Dar niekuomet pirmiau mūsų šalies istorijoje negrėsė toks pavojus taikai, saugumui ir pilietinėms teisėms, kaip dabar grėsia iš demokratų-republikonų jungtinės politikos, kurie tarnauja kaip Amerikos monopolių viešpačių įrankiai".

Kiti Pasiūlymai

Suvažiavimas užgyrė sekančius pasiūlymus:

Isteigti Jungtinių Tautų fondą ir jo lėšomis remti pirmiausiai tas šalis, kurios daugiausiai nukentėjo nuo fašistinės ašies užpuolimo; paramą teikti nepaisant po-

litinių skirtumų. Nesikišti į šelpiamųjų kraštų vidujinius reikalus. Niekam neuoti jokių karinių dalykų iš to fondo.

Visi keturi didieji talkininkai turi palaikyti bendrą savo administraciją pramoningajai Ruro sričiai vakarinėje Vokietijoje, kad Ruro pramonė negalėtų būti vartojama naujiems karams.

Tuojaus sulaikyti karinę paramą Graikijos ir Turcijos valdžioms ir atšaukti karinius Amerikos atstovus iš ten. Sulaikyti Amerikos paramą viešpataujančiam baudžiaviškai karinei šaikai Kinijoje.

Boikotuoti per Jungtines Tautas fašistinę Ispaniją.

Ivesti tarptautinę kontrolę atominei jėgai, kad ta jėga būtų vartojama tiksliai naudingiems civiliams reikams. Sumažinti karines Jungtinių Valstijų išlaidas iki žemiausio laipsnio, kuris atitiktų taikos politikai.

Panaikinti kongreso Neamerikinės Veiklos Komitetą. Atšaukti Trumano įvestus ištikimybės tardymus; atsteigti politines laisves.

Pagerinti ir paplatinti socialę apdraudą.

KAIP TARYBINĖ PREKYBA TENKINA GYVENTOJŲ PAKLAUSAS

(Atkelta nuo 11 pusl.)
veikia užkandinės bei arbatinės.

Lietuvoje jau atstatyti visi alaus bravoriai, ir kai kurie iš jų dabar viršija savo priešakarinį lygį. Vilniuje ir Kaune veikia dešimtys alaus barų.

Vilniaus Universalinis Magazinas

Mūsų valstybinės maisto parduotuvės yra specializuotos. Vienos prekiauja maisto produktais, kitos duona, trečios mėsa ir pieno produktais. Pagal tokį pat principą prekiauja ir "Pramprekybos" krautuvės. Yra specialios parduotuvės, kurios prekiauja manufaktūra, kitos avalyne, trečios — galanterija, kosmetika, indais, rašomąja medžiaga ir t.t.

Pirkėjų patogumui Vilniuje suorganizuotas centrinis universalinis magazinas, kuris turi eilę savo filialų. Tai didžiulis 4 aukštų namas, kuriame lenkų laikais prekiaavo broliai Jablonovskiai, o po jų kauniškis Jonas Karvelis.

Tokių stambių krautuvių, kaip vilniškis, univermagas

anksčiau Lietuvoje nebuvo. Užtenka pasakyti, kad univermagą aplanko apie 20 tūkstančių pirkėjų per dieną, o jo prekių nomenklatūra susideda iš kelių tūkstančių pavadinimų. Į magaziną ateina, pavyzdžiui, jaunavedžiai ir per kelias valandas, pasivaikščioję po skyrius, gali įsigyti savo naujam ūkiui visą reikalingiausią: baldus, indus, puodus, šaukštus, peilius, šakutes, ir t.t. Pirkėjas gali apsirengti nuo galvos iki kojų. Čia galima įsigyti motociklą, dviračių, siuvamų mašinų, radijo aparatų, pianinų, visokių muzikos instrumentų ir t.t.

Kaimo žmonės, ypač turgy dienomis, pardavę savo produktus, eina į univermagą ir nusiperka ten visa, kas jiems reikalinga.

Universaliniai magazinai atidaryti taip pat Kaune, Šiauliuose, Klaipėdoje ir kituose stambesniuose Lietuvos centruose.

Prekybos Perspektivos Lietuvoje

Prekyba, kaip ir visas mūsų respublikos liaudies ūkis, vystosi pagal pirmąjį pokarinio penkmečio planą. Mūsų uždaviniai, penkmečio plano nubrėžti šiaip: atstatyti prekybos tinklą ligi prieškarinio lygio ir jį žymiai išplėsti, žymiai padidinti, palyginus su prieškariniais metais, prekių apyvartą.

Valstybės ir kooperatinės prekybos mažmeninė apyvarta 1950 m. turės pasiekti 2 milijardų 850 milijonų rublių sumą. Tai reiškia, kad 1950 metais valstybinė ir kooperatyvinė prekyba turės parduoti gyventojams 3,3 karto daugiau prekių kaip 1945 metais.

Ryšium su tuo plečiamas visų priemonių prekybos tinklas, ruošiami prityrusių prekybininkų kadrai ir t.t.

1950 metais Tarybų Lietuvoje bus 4,725 valstybinių ir kooperatyvinių prekybos taškų, o 1940 metais Lietuvoje buvo tik 3,510. Miestuose bus praplėstas specializuotų parduotuvių tinklas, o kaimuose — pramoninių prekių parduotuvių tinklas.

Visuomeninio maitinimo įmonių tinklas išauga nuo 385 vienetų 1940 metais, ligi 1,075 vienetų 1950 metais. Visuomeninis maitinimas bus žymiai pagerintas. Miestuose, apskričių centruose ir miesteliuose bus padidintas restoranų, kavinių, dietinių valgyklų ir arbatinių tinklas.

Atkuriamas ir praplečiamas prekybos urmo bazių bei sandėlių tinklas, kad užtikrintume greitą ir nesutrikdomą prekių pristatymą vartotojui.

Penkmečio plano įstatymas numato praplėsti turgaviečių tinklą miestuose bei miesteliuose, pagerinti jų įrengimą, dar plačiau organizuoti turgavietėse valstybių paklausos pramoninėm prekėm platų patiekimą.

Bus išplėsta mažmeninė prekyba miško medžiagos, geležimi, vinimis, langams stiklais, bei kitomis statybiniomis — remonto medžiagomis. Žymiai daugiau bus išplečiama kaimo vartotojų kooperacijos prekyba žemės ūkio inventoriumi.

Šiuo metu žymiai išplečiamas duonos kepyklų tinklas, nors jau dabar mūsų pramoninių kepyklų pajėgumas siekia prieškarinį lygį.

Penkmečio Planas Vykdomas ir Viršijamas

Jau eina į pabaigą antrąjį penkmečio metai. Jau galima padaryti kai kurias išvadas. Šiais metais prekių apyvartos planą įvykdė pirmą kartą, Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 30 metų išvakarėse.

Prekybos darbuotojai turi pagrindą teigti, kad penkmečio plano nustatytą pre-

kių apyvartą, o taip pat prekybos tinklo išplėtimas bus pasiekta žymiai anksčiau, negu 1950 metais.

Įvykdydami pirmą laiką valstybinius prekių apyvartos planus, mes sieksime visų gyventojų paklausas patenkinti kultūringos tarybinės prekybos pagrindu, dirbti geriau ir sklandžiau kaip prieš karą.

Britanija Daugiausiai Nukentia dėl Franko

LONDON. — Britanija labai nepatenkinta Francijos nuvertinimu franko. Niekurie investoriai nieko nelaukdami griebėsi už kampanijos paversti savo pinigų auksu. Momentaliai pakilo Pietų Afrikos aukso šėrai.

Oficialiai, svaras vertas \$4.03, bet neoficialiai parduodamas už \$2.50. Spauda sako, kad britų valdžios bonai nupuolė milijonus svarų. Nuvertinimas svaro, kad atsilauktyti Francijos kompeticijai, reikėtų, kad Britanija turi turėti dvigubai daugiau svarų pirkiniais užsienyje.

Franko nuvertinimas tuojaus buvo pajustas Danijoje, Egipte ir kitose šalyse.

ROMA. — Socialistai ir komunistai turės vieną sąrašą rinkimuose.

Padėkos Žodis

TORONTO. — Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos pirmininkas P. Karpavičius ir valdybos narys J. Ziulys įteikė man draugijos dovaną kaip daugiausiai pasidarbavusiam parengimu komisijoj — rašomąjį komplektą iš pašelio ir plunksnos.

Aš noriu viešai padėkoti visai kuopai už tokią gražią dovaną. Labai malonu, kad draugijos nariai įvertina mano pasidarbavimą. Nuširdžiai ačiū jums visiems už įvertinimą ir puikią dovaną.

J. Martinonis

M. W. Kellermann ADVOKATAS

371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

Pirma Negu Pirkite Futrą

MATYKIT

ELITE FUR CO.

"Tiesiai iš Dirbtuvės Vilkėjimui"

994 DUNDAS ST. W. Toronto Tel. LL. 6134

Kur Jūs Rasite Didelį Pasirinkimą Aukštos Rėšies Futrų, Pasiūtų Sulig Vėliausios Mados